

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: muzykologia

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II

Data przeprowadzenia wizytacji: **14-15.05.2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	28
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	33
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	36
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	42
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	45
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	48
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	51
5. Załączniki:	55
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	55

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Dariusz Dolański, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Magdalena Szyndler, członek PKA
2. dr hab. Joanna Miklaszewska, ekspert PKA
3. Piotr Kulczycki, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Katarzyna Jedlińska, ekspert PKA ds. Studenckich
5. Justyna Rokita-Kasprzyk, sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku muzykologia prowadzonym na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Polska Komisja Akredytacyjna po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednia wizytacja została przeprowadzona w dniach 18-19 maja 2017 r. i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. Zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej ocena została przeprowadzona stacjonarnie.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitage zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia.

Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	muzykologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o sztuce – 70% sztuki muzyczne – 30%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	60 godzin / 1 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- <i>muzyka kościelna</i> - <i>krytyka i publicystyka muzyczna</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	60	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1980 godz.	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	169 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	150-151 ECTS	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	71 ECTS	

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	muzykologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	nauki o sztuce – 90% sztuki muzyczne – 10%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestrów / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	- <i>nauczyciel przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej I i II stopnia</i> 150 godz./6 ECTS - <i>animacja kultury muzycznej</i> 40 godz./1 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- <i>nauczyciel przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej I i II stopnia</i> - <i>animacja kultury muzycznej</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	98	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1120-1140 godz.	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	94-99 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	73-85 ECTS	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	43 ECTS	

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku muzykologia prowadzonym na KUL zakłada łączenie wiedzy teoretycznej z praktyką muzyczną w ramach dwóch dyscyplin tj. nauki o sztuce jako dyscypliną wiodącą i sztuki muzyczne. Nie wynika z niej jednak czy obie dyscypliny stanowią teoretyczne podstawy kierunku, czy też praktyka muzyczna stanowi przydatną, lecz kontekstową kompetencję muzykologa lub stanowi tylko dodatkową umiejętność ułatwiającą odnalezienie się na rynku pracy absolwentom kierunku. Na kierunku na studiach I stopnia prowadzone są następujące ścieżki kształcenia:

- 1) *muzyka kościelna*, której absolwenci są przygotowani do podjęcia pracy jako organiści, dyrygenci chóralni oraz specjaliści z zakresu monodii liturgicznej i polifonii religijnej;
- 2) *krytyka i publicystyka muzyczna*, której absolwenci są przygotowani do podjęcia aktywności jako wysoce wyspecjalizowani pracownicy instytucji kultury i mediów;

a na studiach II stopnia:

- 1) *animacja kultury muzycznej*, której absolwenci są przygotowani do pracy w charakterze specjalistów w zakresie animowania i rozpowszechniania kultury muzycznej;
- 2) *nauczyciel przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej I i II stopnia* przygotowująca do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów teoretycznych w szkołach muzycznych I i II stopnia: nauka o muzyce, wiedza o muzyce, historia muzyki, formy muzyczne. Ścieżka ta realizowana jest w oparciu o Rozporządzenie MNiSW z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia nauczycieli z uwzględnieniem Rozporządzenia MKDNIŚ z 3 września 2021 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i Rozporządzenia MEiN z 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli.

Koncepcja realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela odpowiada wymaganiom w nim określonym. Moduł A - merytoryczne przygotowanie do nauczania przedmiotu odbywa się na studiach pierwszego i drugiego stopnia, moduły B-D obejmujące przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, ogólne przygotowanie dydaktyczne i dydaktykę szczegółową realizowane są na studiach drugiego stopnia. Wymienione wyżej wszystkie cztery przedmioty nauczania opierają się na wiedzy w dyscyplinie nauki o sztuce, subdyscyplinie muzykologia, w nauczaniu odwołują się do stosowania tego samego wachlarza metod dydaktycznych i metod oceniania, stąd słuszna jest decyzja, by przygotowanie do ich prowadzenia realizować w ramach określonego w standardzie wymiaru zajęć dla przygotowania do prowadzenia jednego przedmiotu nauczania. Z tego punktu widzenia niefortunnym rozwiązaniem jest eksponowanie w nazwach zajęć z zakresu przygotowania dydaktycznego do nauczania przedmiotu nazw tych zajęć: *dydaktyka nauczania przedmiotu "Wiedza o muzyce"*, *dydaktyka nauczania przedmiotu "Nauka o muzyce"*, *dydaktyka nauczania przedmiotu "Historia muzyki"*, *dydaktyka nauczania przedmiotu "Formy muzyczne"*, każde w 30 godzinnym wymiarze zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów. Sugeruje to, że każdy z tych przedmiotów osadzony jest w innej dyscyplinie naukowej, a ich nauczanie wymaga odrębnego przygotowania dydaktycznego. To może skutkować problemami absolwentów w zatrudnieniu, bo standard zakłada, że w przypadku przygotowania do każdego kolejnego przedmiotu należy zapewnić dodatkowych 60 godzin dydaktyki przedmiotu i 60 godzin

zawodowej praktyki dydaktycznej, którym trzeba przypisać 6 ECTS. Mając na uwadze wymagania określone w Rozporządzeniu MKDNiS z dnia 3 września 2021 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych i placówek artystycznych (Dz.U. 2021 poz. 1665) wymiar praktyk zawodowych dla każdego kolejnych zajęć powinien wynosić 90 godzin. Jednocześnie musi to skutkować nieprawidłowościami w odniesieniu do realizacji standardu. Standard bowiem przewiduje 150 godzin zajęć na osiągnięcie efektów uczenia się określonych w tym standardzie w zakresie dydaktyki nauczania przedmiotu na obu poziomach szkolnictwa. Przy takiej strukturze zajęć z zakresu dydaktyki szczegółowej studenci muszą osiągnąć wszystkie efekty uczenia się określone w standardzie w odniesieniu do każdego przedmiotu w ciągu 30 godzin. Prowadzi to do powtarzalności efektów uczenia się i treści programowych, o czym szerzej poniżej oraz w kryterium 2. Ekspozowanie nazw przedmiotów nauczania w nazwach zajęć z zakresu dydaktyki szczegółowej wynika z postulatów interesariuszy zewnętrznych, tzn. szkoły muzycznej, niemniej **rekomenduje się** znalezienie rozwiązania, które nie będzie skutkowało niewłaściwą realizacją standardu, np. w suplemencie do dyplomu oprócz szczegółów dotyczących przebiegu studiów jest możliwość wpisania posiadanych kwalifikacji oraz uprawnień zawodowych.

Tak zarysowana koncepcja kształcenia, zwłaszcza w aspekcie studiów nad muzyką kościelną i wykonawstwem tej muzyki mieści się w strategii i misji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Dodatkowo program studiów zawiera istotne z punktu widzenia Kościoła katolickiego treści programowe dotyczące, np. etyki, antropologii chrześcijańskiej, dla których efekty uczenia się określone zostały ogólnouczelnianymi regulacjami.

Kierunek został przyporządkowany do nauk o sztuce i sztuk muzycznych. O ile dyscyplina nauki o sztuce w sposób naturalny stanowi teoretyczne podstawy muzykologii, muzykologia jest jej subdyscypliną, to sztuki muzyczne - nie. W przypadku ocenianego kierunku jego przyporządkowanie do tej dyscypliny wynika jedynie z obecności elementów efektów uczenia się i treści programowych z zakresu chóralistyki, organistyki, czy pianistyki. Ogólne efekty uczenia się dla kierunku wyraźnie wskazują, że studenci nie mają osiągnąć wszystkich kompetencji określonych przez charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla dziedziny sztuki, które stanowią rozwinięcie charakterystyk ogólnych, w tym zwłaszcza o kodach P6S_WG, P6S_UW dla studiów pierwszego stopnia oraz P7S_WG i P7S_UW dla studiów drugiego stopnia. W konsekwencji więc sztuki muzyczne nie stanowią teoretycznej podstawy kierunku. Świadczą też o tym zasady rekrutacji, w których nie są sprawdzane umiejętności w zakresie gry na instrumencie zapewniające kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie wiedzy i umiejętności opisanych w/w charakterystykach. Kompetencje z zakresu sztuki nie podlegają też na kierunku dyplomowaniu. Tak więc kompetencje z zakresu sztuk muzycznych, będące na pewno przydatnym z punktu widzenia muzykologa elementem programu studiów i wyróżnikiem ocenianego kierunku wśród innych muzykologii w Polsce, stanowią inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej muzykologa właściwe dla charakterystyk PRK w zależności od poziomu studiów o kodach P6S_WK i P7S_WK.

W Uczelni prowadzone są badania naukowe w dyscyplinie nauki o sztuce. Ich problematyka dotyczy polskiej muzyki religijnej od XVI do XIX wieku (w tym twórczości maryjnej; dokumentowania źródeł muzyki staropolskiej etc.); religijnej twórczości kompozytorów polskich (także na emigracji) jak i związanych z muzyczną kulturą polską; etnomuzykologicznej płaszczyzny kultur muzycznych Ukrainy, Litwy, Białorusi czy Indonezji; współczesnych form obrzędowości w ramach wybranych regionów oraz płaszczyzn interdyscyplinarnych np. powiązania z antropologią. Zakres prowadzonych badań w

dyscyplinie nauki o sztuce odpowiada zakresowi kształcenia na ocenianym kierunku. Ponadto dzięki prawie pięćdziesięcioletniej działalności na polu badań empirycznych powstało największe w Europie archiwum pieśni religijnych, obejmujące 25.000 nagrań z Polski i z krajów ościennych, które są obecnie opracowywane i digitalizowane (Archiwum Muzycznego Folkloru Religijnego Muzykologii KUL). Jeśli chodzi o dyscyplinę artystyczną sztuki muzyczne to jest to przede wszystkim działalność artystyczna. Dotyczy to w szczególności zagadnień związanych z praktyką organową, z organmistrzostwem.

Cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego np. poprzez specjalność *muzyka kościelna*, która odpowiada na zapotrzebowanie Kościoła katolickiego na organistów, kantorów, dyrygentów chórów i zespołów muzycznych oraz animatora życia muzycznego w kościołach diecezji polskich. Zgodnie z normami ogólnymi dotyczącymi muzyków kościelnych posługujących w diecezjach Kościoła katolickiego w Polsce zatwierdzonymi przez Komisję ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski 11 V 2009 roku, absolwent studiów na kierunku muzykologia z ukończoną specjalizacją *muzyka kościelna* uzyskuje kwalifikacje muzyka kościelnego.

We współpracy z interesariuszami zewnętrznymi została określona nieco dyskusyjna - o czym powyżej - koncepcja realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w odniesieniu do eksponowania w nazwach zajęć z zakresu dydaktyki szczegółowej nazw przedmiotów, do nauczania których przygotowuje kierunek. Niewątpliwie jednak Uczelnia w odniesieniu do ocenianego kierunku wsłuchuje się w głos pracodawców i stara się realizować ich postulaty. Mniej w odniesieniu do koncepcji kształcenia wsłuchuje się w głos interesariuszy wewnętrznych, głównie studentów, czemu dali oni wyraz podczas wizytacji. **Rekomenduje się** szersze włączanie studentów kierunku w dyskusję nad jego rozwojem i koncepcją kształcenia.

Realizacja procesu dydaktycznego uwzględnia możliwość korzystania z metod i technik kształcenia na odległość, przy czym głównie odnosi się to do możliwości komunikacyjnych platform internetowych. Polega to na zamieszczaniu na platformach internetowych dodatkowych materiałów do zajęć lub prac etapowych studentów czy przeprowadzania w sposób zdalny konsultacji. W uzasadnionych przypadkach studenci, którzy z przyczyn losowych nie mogą danego dnia uczestniczyć w zajęciach w uczelni, mogą obserwować je przez Internet.

Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej nauki o sztuce oraz do dyscypliny artystycznej sztuki muzyczne skutkuje koniecznością opanowania przez studentów wszystkich kompetencji opisanych w ogólnych charakterystykach drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 PRK, w tym rozwinięcia tych opisów dla dziedziny sztuki. Jednak ogólne efekty uczenia się dla kierunku pomijają kluczowe dla kształcenia artystycznego kompetencje. I tak na studiach pierwszego stopnia nie obejmują np. wiedzy odnoszącej się do podstawowych zasad dotyczących realizacji prac artystycznych związanych z kierunkiem studiów oraz zasad dotyczących środków ekspresji i umiejętności warsztatowych pokrewnych dyscyplin artystycznych, a na studiach drugiego stopnia wiedzy odpowiadającej charakterystyce P7S_WG: absolwent zna i rozumie "szczegółowe zasady dotyczące dziedziny sztuki niezbędne do formułowania i rozwiązywania złożonych zagadnień w zakresie dyscyplin artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów" Brakuje również w zakresie umiejętności ekspresji artystycznej na poziomie 6 – absolwent potrafi "tworzyć i realizować własne koncepcje artystyczne ..." (P6S_UW), a na poziomie 7: "wykorzystywać wysoce rozwiniętą osobowość artystyczną do tworzenia, realizowania i wyrażania własnych oryginalnych koncepcji artystycznych (P7S_UW). Dotyczy to również umiejętności realizacji prac artystycznych tj. Poziom 6: potrafi "biegle słuchowo rozpoznawać materiał muzyczny, zapamiętywać i operować nim"

(P6S_UW), a na poziomie 7: potrafi „budować obszerny repertuar, pogłębiając go w obszarze związanym z kierunkiem studiów, oraz swobodnie interpretować różne style muzyczne i jednocześnie doskonalić się w jednym wybranym stylu” (P7S_UW).

Ogólne efekty uczenia się nie odpowiadają w pełni koncepcji kształcenia, ponieważ nie wskazują na zakres przygotowania związanego z prowadzonymi na kierunku specjalnościami. Odwołują się one do nienazwanego kształcenia w zakresie wybranej specjalności. W tym kontekście **rekomenduje się** doprecyzowanie efektów uczenia się w sposób sygnalizującym zakres kształcenia specjalnościowego, np. poprzez zastąpienie zwrotu „wybrana specjalność” zwrotem w rodzaju „upowszechnianie kultury muzycznej lub zawód nauczyciela przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej”.

Oparte na sformułowaniach właściwych dla Krajowych Ram Kwalifikacji efekty uczenia się nie uwzględniają wszystkich kompetencji określonych w charakterystykach drugiego stopnia PRK na poziomie 6 i 7 lub uwzględniają je w sposób niepełny np. nie obejmują wiedzy na temat fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji, czy umiejętności rozwiązywania problemów w sytuacjach nie w pełni przewidywalnych, doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywania oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Niektóre ogólne efekty uczenia się powiązane są jednocześnie z dwiema lub trzema charakterystykami PRK. Prowadzi to - gdy dotyczy to charakterystyk o kodach P6S_WG/P7S_WG i P6S_WK/P7S_WK - do paradoksalnej sytuacji, gdy wiedza w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, stanowi jednocześnie kontekst dla tych dyscyplin, a w pozostałych przypadkach do uogólniania charakterystyk PRK lub pomijania części kompetencji w nich opisanych. Analogiczna sytuacja dotyczy relacji między efektami założonymi dla zajęć a ogólnymi efektami uczenia się przyjętymi dla kierunku. **Rekomenduje się** wiązanie pojedynczych efektów uczenia się z pojedynczymi charakterystykami PRK i analogicznie w odniesieniu do efektów uczenia się dla zajęć oraz ogólnymi efektami dla kierunku. Dla zajęć trwających dłużej niż jeden semestr efekty uczenia się nie uwzględniają progresu kompetencji między poszczególnymi semestrami dotyczy to np. zajęć *polski folklor muzyczny*, studia I stopnia, I i II semestr), czy *wprowadzenie do teorii muzyki* (studia I stopnia, I i II semestr).

Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o sztuce i sztuki muzyczne oraz zakresem działalności naukowo-artystycznej prowadzonej w uczelni.

Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia w ogóle nie zakładają kształtowania umiejętności komunikacyjnych w języku obcym. Jednocześnie efekty uczenia się dla zajęć na studiach pierwszego stopnia zakładają opanowanie przez studentów kompetencji językowych w języku angielskim na poziomie B2, francuskim i hiszpańskim A2 lub B2/B2+, niemieckim rosyjskim, włoskim A2 lub B2. Na studiach drugiego stopnia umiejętności komunikowania się w językach obcych ujęte są w formie efektu: „Stosuje obcojęzyczną terminologię muzykologiczną i muzyczną, formułuje wypowiedzi w wybranym języku obcym oraz odczytuje zapisane przy jego użyciu informacje naukowe (na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)” Efekt ten odnosi się do innego zakresu kompetencji niż odpowiednia charakterystyka PRK, generując tym samym trudności w planowaniu jego osiągnięcia przez studentów, o których mowa w kryterium 2. **Rekomenduje się** sformułowanie ogólnych efektów uczenia się w zakresie kształtowania umiejętności komunikowania się w językach obcych zgodnie z zakresem odpowiednich charakterystyk PRK. Efekty uczenia się dla

wszystkich zajęć lektoratowych są wspólne dla wszystkich czterech semestrów i nie zakładają progresu kompetencji studentów w kolejnych semestrach.

Sposób sformułowania efektów uczenia się, w tym wiązanie efektów z poziomu niższego z kilkoma efektami uczenia się w poziomie wyższego o czym była mowa powyżej, utrudnia stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji. Przy tym stosowane w efektach uczenia się czasowniki nie odpowiadają kategorii tych efektów uczenia się i czasownikom operacyjnym ujętym w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Większość ogólnych efektów uczenia się w kategoriach wiedza i kompetencje społeczne sformułowana jest przy pomocy czasowników określających umiejętności: rozpoznaje, określa, prezentuje, identyfikuje, wykorzystuje, uznaje co stoi w sprzeczności z czasownikami użytymi w główkach tabeli odnoszących się odpowiednio do wiedzy i kompetencji społecznych: „zna i rozumie” oraz „jest gotów do”. W konsekwencji nie jest więc jasne, która kompetencja będzie oceniana w procesie weryfikacji. Stosowanie niewłaściwych czasowników operacyjnych stanowi na kierunku problem systemowy i przenosi się na szczegółowe efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć. Do tego dochodzi formułowanie efektów uczenia się w sposób nadmiernie rozbudowany i obejmujący rozdzielne kompetencje. Na przykład dla zajęć *Semiotics and music: theory and practice* w kategorii wiedzy został sformułowany jeden efekt uczenia się: „Student rozumie wypowiedzi w języku angielskim, w tym specjalistyczną terminologię właściwą dla nauk o sztuce. Student opisuje wpływ przemian historycznych i kulturowych na wybrane zjawiska zachodzące w europejskiej kulturze muzycznej różnych epok”. Efekt ten nie dotyczy jednak wiedzy, lecz umiejętności rozumienia wypowiedzi w języku obcym i umiejętności dokonywania opisu, przy czym kompetencje te są rozdzielne i niewłaściwe jest ujęcie ich w jednym efekcie uczenia się. Student bowiem może posiadać umiejętność opisu, ale nie musi rozumieć wypowiedzi w języku obcym i odwrotnie. W przypadku zajęć *literatura symfoniczna* w skład pojedynczego efektu „Student rozpoznaje, analizuje i prawidłowo interpretuje różne formy i gatunki symfoniczne, przeprowadzając ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczenia w świetle procesów historyczno-kulturowych. Student prowadzi dyskusję naukową, prawidłowo stosując terminologię muzyczną i muzykologiczną, dobierając strategie argumentacyjne i właściwie formułując wnioski” wchodzi dwa rozdzielne opisy, z których jeden dotyczy umiejętności analizowania, a drugi prowadzenia dyskusji. Ponadto dobór efektów uczenia się dla poszczególnych modułów nie odpowiada celom zajęć, np. do zajęć lektoratowych, których celem jest kształtowanie umiejętności komunikacyjnych studentów w językach obcych został przypisany efekt uczenia się „Student postępuje zgodnie z zachowaniem zasad odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu i kraju i jednocześnie jest otwarta (sic!) na odrębną kulturę kraju, którego język poznaje”, czy dla modułu *kształcenie słuchu i solfeż*, gdzie student ma osiągnąć efekt w zakresie wiedzy “Student prezentuje wiedzę w zakresie technik wykonawczych w śpiewie, w tym technik potrzebnych w kierowaniu zespołem wokalnym”. Efekty uczenia się, zwłaszcza dla poszczególnych zajęć są formułowane w sposób nierealistyczny zarówno pod względem ich liczby, zakresu i poziomu. Niejednokrotnie nie są one możliwe do osiągnięcia ze względu na wstępne kompetencje studentów na danym semestrze studiów i wymiar zajęć, o czym szerzej w kryterium 2.

Efekty uczenia się dla zajęć realizujących standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela są nieco inne lub zupełnie inne niż efekty uczenia się określone w tym standardzie. Dotyczy to zajęć z emisji głosu, dla których efekty uczenia się stanowią parafrazę i lekkie rozszerzenie efektów uczenia się określonych w standardzie, czy zajęć z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego. Na przykład w ramach zajęć *pedagogika szkolna z elementami prawa oświatowego* trzy rozbudowane efekty ze standardu o symbolach B2.W5, B.2.W6, B.2.W7 zostały sprowadzone do

pojedynczego efektu uczenia się, który nie obejmuje opisu wszystkich kompetencji opisanych w standardzie. Zajęcia z zakresu dydaktyki szczegółowej opisują zupełnie inny zakres kompetencji niż ten określony w standardzie. Efekty uczenia się określone przez standard co do zasady nie mogą podlegać modyfikacjom lub parafrazowaniu, poza uwzględnieniem np. etapu edukacyjnego lub placówki edukacyjnej, do których poprowadzone jest przygotowanie zawodowe. Mając na uwadze bardzo rozbudowane szczegółowe efekty uczenia się określone w standardzie dopuszczalny jest ich podział, ale z zachowaniem ich brzmienia. Dodatkowo efekty uczenia się z zakresu dydaktyki nauczania przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej są identyczne dla wszystkich czterech zajęć eksponujących w nazwie przedmiot nauczania. Tak więc studenci czterokrotnie osiągają te same efekty uczenia się tyle, że z innym dopiskiem określającym nazwę przedmiotu, co nie ma uzasadnienia, bo nauczanie tych przedmiotów opiera się na merytorycznym przygotowaniu w dyscyplinie nauki o sztuce, subdyscyplinie muzykologia, a w praktyce dydaktycznej odwołuje się do stosowania niemal tego samego wachlarza metod dydaktycznych i metod oceniania. Co więcej para z tych zajęć nie odpowiada koncepcji kształcenia, bo przygotowuje do nauczania przedmiotów: audycje muzyczne oraz literatura muzyczna. Powtarzalność niektórych komponentów efektów uczenia się określonych przez standard widoczna jest też w zajęciach z bloku psychologiczno-pedagogicznego, np. odniesieniu do etyki zawodu nauczyciela. Efekty uczenia się nie zawsze odpowiadają zakresowi zajęć określanemu w ich nazwie, np. w przypadku zajęć *podstawowe pojęcia psychologii* efekty uczenia się dotyczą nie tylko terminologii, ale też procesu rozwoju ucznia.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni. Koncepcja kształcenia słusznie zakłada łączenie wiedzy teoretycznej z praktyką muzyczną w ramach dwóch dyscyplin tj. nauki o sztuce jako dyscypliną wiodącą i sztuki muzyczne, jednak nie określa wzajemnej relacji tych dyscyplin w procesie kształcenia, co w rezultacie skutkuje niewłaściwym przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych/artystycznych. Koncepcja i cele są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia, ponieważ w zakresie dyscypliny artystycznej sztuki muzyczne nie zakładają osiągnięcia wszystkich kompetencji określonych w PRK, w tym w szczególności w charakterystyk w dziedzinie sztuki, które stanowią rozwinięcie charakterystyk ogólnych, w tym zwłaszcza o kodach P6S_WG, P6S_UW dla studiów pierwszego stopnia oraz P7S_WG i P7S_UW dla studiów drugiego stopnia. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

nie uwzględniają także wszystkich kompetencji określonych w charakterystykach ogólnych PRK, w tym na studiach pierwszego stopnia umiejętności komunikowania się w języku obcych na poziomie B2 ESOKJ i odpowiednio w efektach uczenia się dla części zajęć służących osiągnięciu tej kompetencji. Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o sztuce i z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie i odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu. Efekty uczenia się nie zawsze opisują w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągnięte przez studentów.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie zawierają pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela i dla części zajęć są zdecydowanie inne niż określone w tym standardzie.

Sformułowane dla kryterium rekomendacje nie mają wpływu na jego ocenę. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych i artystycznych; 2) nieuwzględnienia wszystkich kompetencji określonych w PRK w efektach uczenia się dla kierunku; 3) braku określenia progresu kompetencji w efektach uczenia się dla zajęć wielosemestralnych; 4) niejasnego, nie zawsze specyficznego i realistycznego sposobu formułowania efektów uczenia się; 5) w zakresie realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela innych efektów uczenia się niż określone w standardzie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się w zakresie zajęć z dydaktyki szczegółowej znalezienie rozwiązania, które z jednej strony będzie informować o przedmiotach, do nauczania których przygotowuje kierunek, a z drugiej strony nie ograniczy do 30 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów czasu przeznaczanego na osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie dla każdego z tych przedmiotów.
2. Rekomenduje się szersze włączanie studentów kierunku w dyskusję nad jego rozwojem i koncepcją kształcenia.
3. Rekomenduje się doprecyzowanie ogólnych efektów uczenia się w sposób sygnalizujący zakres przygotowania na prowadzonych na kierunku specjalnościach.
4. Rekomenduje się sformułowanie ogólnych efektów uczenia się w zakresie kształtowania umiejętności komunikowania się w językach obcych zgodnie z zakresem odpowiednich charakterystyk PRK.
5. Rekomenduje się wiązanie pojedynczych efektów uczenia się z pojedynczymi charakterystykami PRK i analogicznie w odniesieniu do efektów uczenia się dla zajęć oraz ogólnymi efektami dla kierunku.

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, stanowiących jego teoretyczne podstawy.

2. Zaleca się uwzględnienie w ogólnych założonych dla kierunku efektach uczenia się wszystkich kompetencji określonych w Polskiej Ramie kwalifikacji, w tym na studiach pierwszego stopnia umiejętności komunikowania się w języku obcych na poziomie B2 ESOKJ i odpowiednio w efektach uczenia się dla zajęć służących osiągnięciu tej kompetencji.
3. Zaleca się w przypadku zajęć wielosemestralnych przyjęcie efektów uczenia się dla poszczególnych semestrów uwzględniających zakładany progres kompetencji studentów.
4. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się w sposób zrozumiały, realistyczny, umożliwiający stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji.
5. Zapewnienie dla wszystkich zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w odniesieniu do określonych w nim Modułów B-D szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

W zakresie dyscypliny nauki o sztuce na studiach pierwszego stopnia treści programowe koncentrują się wokół historii muzyki z literaturą, począwszy od antyku a skończywszy na muzyce XX wieku. Z kolei na studiach drugiego stopnia historia muzyki została uszczegółowiona w postaci treści programowych związanych z historią opery i teatru muzycznego w kontekście historii form i gatunków muzycznych. Ponadto fakultatywnie oferowane są treści z zakresu np. muzyki ludowej, religijnej, harmonii i kontrapunktu, historii organów. Oferta ta jest zróżnicowana i bogata w treści zarówno dotyczące tradycyjnego ujęcia muzykologii, jak i nowoczesnych elementów (np. cyfrowa edycja nut etc.). Niejednokrotnie o treściach programowych można wnioskować tylko z nazw zajęć, bo treści te są sformułowane enigmatycznie i na wysokim stopniu ogólności. Np. w przypadku zajęć *literatura symfoniczna* na studiach drugiego stopnia do osiągnięcia trzech rozbudowanych efektów uczenia się prowadzą treści programowe, których opis jest krótszy od każdego z tych efektów: „Powstanie i rozwój głównych form muzyki symfonicznej. Symfonia w okresie przedklasycyzmu i w epoce klasycyzmu. Symfonia i poemat symfoniczny w XIX w. Literatura symfoniczna w XX w. Rozwój orkiestry symfonicznej. Analiza dzieła symfonicznego”. Dodatkowo treści te jak i możliwość realizacji tych zajęć poprzez udział studentów w wydarzeniach artystycznych np. w Filharmonii im. H. Wieniawskiego w Lublinie w ramach projektu „Młody Meloman” nie zapewniają możliwości osiągnięcia np. części efektu uczenia się w kategorii umiejętności dotyczącego prowadzenia przez studenta dyskusji naukowej przy prawidłowym zastosowaniu terminologię muzycznej i muzykologicznej oraz doborze strategii argumentacyjnych i właściwym formułowaniu wniosków. Organizacja tych zajęć stoi w sprzeczności z wyrażonym w raporcie samooceny założeniem, że program studiów pierwszego i drugiego stopnia – naturalnie poza praktykami zawodowymi – nie przewiduje zajęć realizowanych poza murami Uczelni. Określone dla kierunku treści programowe koncentrują się na wiedzy, w mniejszym stopniu na umiejętnościach i niemal pomijają kompetencje społeczne. Pojawiają się jednocześnie sytuacje powtarzania się treści programowych w różnych zajęciach na co wskazuje dokumentacja kierunku, jak i głosy studentów, dotyczy to np. zajęć *historia muzyki – antyk i średniowiecze* oraz *historia muzyki z literaturą - antyk i średniowiecze* na studiach pierwszego stopnia czy *tworzenie projektów muzyczno-artystycznych* oraz *organizacja i promocja wydarzeń muzycznych* na studiach drugiego stopnia. Generalnie jednak treści programowe w dyscyplinie nauki o sztuce odpowiadają właściwym poziomom PRK. W zakresie sztuk muzycznych treści programowe odnoszą się do nauki gry na fortepianie i

organach oraz chóralistyki. Np. podczas zajęć chór student zapoznawany jest z techniką wokalną, realizacją podstawowych elementów dzieła muzycznego podczas śpiewania w zespole, problematyką wykonawstwa muzyki wokalnej i wokalnie-instrumentalnej. Są to treści zgodne ze specyfiką tego typu kształcenia, ale nie umożliwiają osiągnięcia kompetencji określonych w charakterystykach PRK dla dziedziny sztuki o kodzie WG. Problem ten może zostać rozwiązany przez zmianę przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych. Treści programowe cechują się w dużym stopniu aktualnością, poprzez m. in. proponowaną literaturę, choć istnieją wyjątki, dotyczy to np. zajęć *krytyka muzyczna* czy częściowo - *organizacja i funkcjonowanie muzycznych instytucji kultury*. Zalecana dla tych zajęć literatura pochodzi sprzed 2010 roku i nie obejmuje czasów najnowszych. **Rekomenduje się** zatem zapewnienie dla wszystkich zajęć aktualnej literatury. Treści programowe są zgodne zakresem działalności naukowo-artystycznej prowadzonej Uczelni.

Na studiach pierwszego stopnia treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia wymaganych przez PRK umiejętności komunikacyjnych we wszystkich językach obcych na poziomie B2 wg ESOKJ. Studenci kierunku w roku akademickim 2023/2024 w zależności od semestru uczestniczą zgodnie z Systemem e-KUL w następujących kursach językowych:

Sem.	j. ang.	j. franc.	j. niem.	j. rosyjski	j. hiszp.	j. włoski
1.	B2	A2	A2+	A2; B1+ kurs specjalistyczny o profilu biznesowym	-	A2
2.	B2; B1+	A2	B1+	A2; B1+ kurs specjalistyczny o profilu biznesowym	-	A2
3.	B2; B1	A2	B1	A2+; B1+ kurs specjalistyczny o profilu biznesowym, B1	B1	B1 z elem. j. akadem.
4.	B2	-	B2	B2 kurs specjalistyczny o profilu biznesowym	B2	B2

Przy czym w semestrze czwartym wszystkie kursy są dodatkowo sprofilowane np. w zakresie języka akademickiego lub pedagogicznego. Jednocześnie ogólne przyjęte w uczelni zasady zakładają, że wszyscy studenci zdają egzamin na poziomie B2, choć zajęcia ich do tego nie przygotowują. Nie jest przy tym jasne, jak to się dzieje, że studenci tego samego roku, którzy uczą się np. języka angielskiego w semestrze pierwszym realizują kurs na poziomie B2, a w drugim B1+.

Na studiach drugiego stopnia oferta zajęć, w odniesieniu do kształtowania umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ ESOKJ oraz specjalistyczną terminologią obejmuje zajęcia: *obcojęzyczna terminologia muzyczna*; przedmiot prowadzony w języku obcym - *Semiotics and music: theory and practice* oraz *język obcy nowożytny*, realizowany zgodnie z systemem e-KUL jako język angielski dla kierunku muzykologia lub język rosyjski dla kierunków ekonomia i zarządzanie (sic!). Celem pierwszych z nich jest zapoznanie studentów z zaawansowaną terminologią obcojęzyczną w językach kongresowych (angielski, niemiecki, francuski, włoski, rosyjski, hiszpański) z zakresu teorii muzyki i estetyki muzycznej różnych epok historycznych, a także wybranych zagadnień z historii muzyki, instrumentologii i etnomuzykologii, a także podstawową terminologią muzyczną i muzykologiczną w innych wybranych językach obcych. Kształtowanie umiejętności swobodnego operowania obcojęzyczną terminologią muzyczną oraz nabycie umiejętności tłumaczenia obcojęzycznych pojęć i terminów muzycznych oraz znajdowania ich odpowiedników w różnych językach. Celem drugich zajęć - doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w języku angielskim na poziomie akademickim, a trzecich - rozwijanie i utrwalanie kompetencji ogólnojęzykowych i komunikacyjnych na poziomie B2+ ESOKJ. Choć efekty uczenia się dla wszystkich tych zajęć odnoszą się do kształtowania kompetencji komunikacyjnych, to treści programowe (poza lektoratem języka rosyjskiego dla kierunków ekonomia i

zarządzanie) koncentrują się na wiedzy z zakresu muzykologii. Studenci, którzy na studiach pierwszego stopnia uczyli się innego języka niż angielski, nie mają możliwości osiągnięcia wymaganego poziomu ESOKJ oraz umiejętności odczytywania zapisanych przy jego użyciu informacji naukowych, co zakłada odpowiedni ogólny efekt uczenia się dla kierunku.

Treści programowe dla zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela z bloku przygotowania psychologiczno-pedagogicznego nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich kompetencji opisanych w założonych dla tych zajęć efektach uczenia się. Ujęte są one w sposób niezwykle enigmatyczny, a jednocześnie zdarza się, że wykraczają poza zakres tych efektów, jak np. w przypadku zajęć *rozwój zawodowy i warsztat pracy nauczyciela-wychowawcy*, gdzie w treściach uwzględnione jest wykorzystanie technologii informacyjnych, choć efekty uczenia się, do tego aspektu się nie odnoszą. W tym kontekście nie są optymalnymi nazwy zajęć w programie studiów wyraźnie odbiegające od nazw grup zajęć określonych w standardzie, np. *podstawowe pojęcia psychologii, rozwój zawodowy i warsztat pracy nauczyciela – wychowawcy* czy *wybrane problemy edukacyjne dzieci i młodzieży*. Nazwy tych zajęć nie zawsze właściwie sygnalizują ich zawartość zarówno w odniesieniu do efektów uczenia się, jak i treści programowych. W tym zakresie **rekomenduje się** wyraźniejsze powiązanie z nazwami określonymi przez standard.

W przypadku zajęć *podstawy dydaktyki*, dla których efekty uczenia się odpowiadają efektom określonym w standardzie, treści programowe prowadzą do osiągnięcia tych efektów. W przypadku *emisji głosu* treści programowe, mimo że efekty uczenia się nie są takie same jak określone w standardzie prowadzą do osiągnięcia efektów uczenia się określonych w nim. W przypadku zajęć zakresu dydaktyki nauczania przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej, które eksponują w nazwie przedmiot nauczania w zasadzie nie zostały określone treści programowe. I tak np. przy 17 rozbudowanych efektach uczenia się obejmujących dwie kartki w programie zajęć *dydaktyka nauczania przedmiotu „Historia muzyki”* zamykają się w kilkudzaniowym opisie: „Historia muzyki w ujęciu historycznym, analiza i interpretacja dzieł. Analiza formalna utworu muzycznego w ramach zajęć w zakresie przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej II st. Ważnym aspektem w edukacji muzycznej studenta na tym etapie jest ścisłe łączenie zagadnień teoretycznych z percepcją muzyki oraz postrzeganiem jej w szerokim kontekście rozwoju na przestrzeni wieków. Wykorzystanie zdobytych umiejętności w konstruowaniu konspektów, scenariuszy lekcji, testów oraz ich ocenianie, a także tworzenia programów nauczania”. Przy czym zadaniem tych zajęć nie jest zapoznanie studentów z historią muzyki, lecz przekazanie im wiedzy i umiejętności jak jej nauczać. Wykaz literatury dla tych zajęć wskazuje na odwrócenie priorytetów. Literatura podstawowa to trzy publikacje z zakresu dydaktyki ogólnej, w tym dwa linki do krótkich tekstów zamieszczonych w Internecie oraz podręcznik do metodyki nauczania form muzycznych. Pozostałych dziesięć publikacji to różne syntetyczne ujęcia zakresu historii muzyki, w tym 2-4 tomowe. W przypadku zajęć *dydaktyka nauczania przedmiotu „Formy muzyczne”*, dla których efekty uczenia się odpowiadają efektom uczenia się dla zajęć poświęconych nauczaniu historii muzyki treści programowe stanowią w zasadzie opis przedmiotu formy muzyki w szkole muzycznej, a literatura jest taka sama jak w przypadku przygotowania do nauczania przedmiotu historia muzyki. Dla zajęć *dydaktyka nauczania przedmiotu „Wiedza o muzyce”*, *dydaktyka nauczania przedmiotu „Nauka o muzyce”* nie zostały określone treści programowe. Treści programowe zajęć *nowoczesne metody dydaktyczne w nauczaniu przedmiotów teoretycznych w szkołach muzycznych* umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się założonych dla tych zajęć i wpisują się w osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Jednocześnie zwraca uwagę fakt, w przypadku *dydaktyki nauczania przedmiotu „Historia muzyki”* i *dydaktyki nauczania przedmiotu „Formy muzyczne”* jedyna zalecana studentom

dydaktyczna publikacja książkowa pochodzi z 1968 roku, co wskazuje na nieuwzględnienie w programie tych zajęć osiągnięć dydaktyki z ponad półwiecza. Wyodrębnienie w programie studiów *nowoczesne metody dydaktyczne w nauczaniu przedmiotów teoretycznych w szkołach muzycznych* zdaje się potwierdzać tę diagnozę. W tym kontekście niewłaściwe jest też rozwiązanie polegające na podziale liczby godzin zajęć określonych w standardzie dla dydaktyki szczegółowej na cztery osobne zajęcia w zakresie nauczania czterech przedmiotów, bo przy zapewnieniu efektów uczenia się określonych w standardzie, musi to prowadzić do znaczącego powtarzania się treści programowych.

Czas trwania studiów i nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS koniecznych do ich ukończenia zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia wystarczają do osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla kierunku. Zastrzeżenia budzi jednak oszacowanie punktami ECTS poszczególnych zajęć na obu poziomach studiów. Niektóre zajęcia są wyraźnie niedoszacowane, bo np. praktykom zawodowym przypisano po jednym punkcie ECTS, co odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta, a te trwają w zależności od poziomu studiów 40 i 60 godzin. Nie jest jasne oszacowanie zajęć, np. dla ćwiczeń *historia muzyki z literaturą muzyczną – antyk i średniowiecze*, które prowadzone są w wymiarze 15 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów, którym przypisano 3 ECTS, przy czym zgodnie z programem tych zajęć [terminologia z dokumentacji] „liczba godzin kontaktowych z nauczycielem” wynosi aż 30, a 60 godzin „indywidualnej pracy studenta” przeznaczone jest na opanowanie materiału przedstawionego podczas zajęć oraz słuchanie wybranych przykładów muzyki starożytnej i średniowiecznej przedstawionych podczas wykładu i ćwiczeń, bez uwzględniania czasu na przygotowanie wymaganego do zaliczenia zajęć referatu w formie prezentacji. W przypadku przywoływanych już zajęć *literatura symfoniczna* wyliczony dla tych zajęć całkowity nakład pracy studenta wynosi 105 godzin, ale przypisano im 1 ECTS, co odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta. Z drugiej strony wykładom do wyboru przypisano 3-4 punkty ECTS, przy czym obciążenie pracą studenta jest zdecydowanie niższe, np. zajęciom *źródłoznawstwo i edytorstwo muzyczne* przypisano 4 ECTS, czyli 100-120 godzin pracy studenta, a rozliczenie tej pracy obejmuje razem tylko 75 „liczby godzin kontaktowych z nauczycielem” i „indywidualnej pracy studenta”.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie zarówno dla studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, a przypisana im liczba punktów ECTS odpowiada wymaganiom, choć jest wyraźnie przeszacowana i na pewno mniejsza niż 169 ECTS dla studiów pierwszego stopnia i 94 ECTS dla studiów drugiego stopnia. **Rekomenduje się** urealnienie oszacowania punktami ECTS wymiaru zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określonych w programie studiów łącznie dla każdego z poziomów studiów. Zastrzeżenia budzi natomiast wymiar zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów dla poszczególnych przedmiotów. I tak nie jest realistyczne, aby w ciągu 15 godzin ćwiczeń *historia muzyki z literaturą muzyczną – antyk i średniowiecze* studenci osiągnęli trzy rozbudowane efekty uczenia się:

1. „student prezentuje w spójny sposób uporządkowaną wiedzę z zakresu historii muzyki antyku i średniowiecza; student zna główne gatunki muzyki religijnej i świeckiej oraz ich genezę; student zna podstawowe formy muzyki jedno- i wielogłosowej na konkretnych przykładach; student zna najważniejsze notacje muzyki średniowiecznej; student zna średniowieczne techniki kompozytorskie; student zna główne ośrodki średniowiecznej twórczości religijnej i świeckiej, monodycznej i polifonicznej oraz twórców”;

2. „zna i charakteryzuje podstawową literaturę muzyczną antyku i średniowiecza. Student potrafi rozpoznać i opisać wybrane kompozycje antyku i średniowiecza po ich wysłuchaniu. Student potrafi rozpoznać style muzyki starożytnej i średniowiecznej”;
3. „zna styl muzyczny epoki antyku i średniowiecza w aspekcie historycznym. Zna wytwory kultury muzycznej w zakresie antyku i średniowiecza oraz określa ich znaczenie w procesie historyczno-kulturowym”;

oraz opanowali prowadzące do ich osiągnięcia treści programowe:

„Starożytny Wschód, starożytna Grecja, starożytne Bizancjum, starożytność chrześcijańska, chorał gregoriański, liturgie i śpiewy Kościoła zachodniego, teoretycy muzyki średniowiecza, chorał postgregoriański, początki polifonii: wczesne organum 2-głosowe od IX-XI w.; 1 poł. XII w. – szkoła St. Martial, polifonia Notre Dame: Leoninus, Perotinus,; polifonia akwitańska, Santiago de Compostela; Ars Antiqua: polifonia XIII wieku, notacje muzyczne epoki średniowiecza, muzyka świecka, muzyka instrumentalna. Muzyczne zabytki cywilizacji starożytnej Mezopotamii, Egiptu i Izraela: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Muzyczne zabytki Greków: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Muzyczne zabytki Rzymian: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Muzyczne zabytki Bizancjum: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Muzyczne zabytki starożytności chrześcijańskiej: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Chorał gregoriański: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Chorał postgregoriański: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Wczesne organum: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Organum Szkoły Paryskiej: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Polifonia Ars Antiqua: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Muzyka świecka: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy. Muzyka instrumentalna: krótkie wprowadzenie historyczne, słuchanie wybranych przykładów omówienie ich treści, stylu i formy”

Inny przykład w odniesieniu zarówno do liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów, jak i oszacowania punktami ECTS stanowią dwusemestralne zajęcia fortepian, w wymiarze 15 godzin i 1 ECTS w semestrze. Nie ma możliwości, aby w tym czasie studenci I semestru studiów pierwszego stopnia (w toku rekrutacji nie ma egzaminu z gry na fortepianie) osiągnęli 14 efektów uczenia się, w tym 1) „Czyta i interpretuje fortepianowe utwory muzyczne”, 2) „Posiada umiejętności praktyczne w zakresie gry fortepianowej, które w przyszłości umożliwią mu odnalezienie się w realizacji różnego typu projektów muzycznych i muzykologicznych”, 3) „Posiada umiejętności (w aspekcie merytorycznym i praktycznym) niezbędne do realizacji wydarzeń muzycznych i muzykologicznych, w szczególności koncertów i innych projektów naukowo-artystycznych” oraz 4) „Student umiejętnie dobiera repertuar do potrzeb realizowanego projektu artystycznego” oraz przygotowali na zaliczenie repertuar obejmujący „jeden utwór o charakterze technicznym (np. etiuda), jeden utwór polifoniczny, jeden utwór dowolny oraz jeden utwór z epoki klasycyzmu (lub jego część). W przypadku, gdy student rozpoczyna naukę gry na fortepianie od podstaw, ma on obowiązek w każdym semestrze przygotować minimum dwa utwory: jeden utwór polifoniczny i jeden utwór dowolny (utworem dowolnym może być również etiuda lub utwór z epoki klasycyzmu). W takim

przypadku dobrany repertuar musi umożliwiać poznanie i przećwiczenie wszystkich trudności wykonawczych i interpretacyjnych, które zawierają się we wspomnianych wyżej czterech typach utworów. Pożądanym, ale nie obligatoryjnym, sposobem wykonania utworów na zaliczenie każdego semestru jest zagranie ich z pamięci”.

Zastrzeżenia co wymiaru liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz oszacowania zajęć punktami ECTS rodzą także inne zajęcia, w tym służące osiągnięciu komunikacyjnych kompetencji językowych wg ESOKJ oraz przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela o czym poniżej.

Na kierunku zajęcia prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, lektoratów, praktyk, seminariów, konwersatoriów i warsztatów. Zajęcia w formie wykładów i ćwiczeń odbywają się zwykle w odniesieniu do kształtowania kompetencji w zakresie dyscypliny nauki o sztuce, subdyscypliny muzykologia. W formie warsztatów odbywają się zajęcia dotyczące wykonawstwa muzycznego. Na studiach pierwszego stopnia dominują wykłady, natomiast na studiach drugiego stopnia zdecydowaną większość stanowią zajęcia w formach aktywizujących. Sekwencja zajęć jest właściwa.

Na zajęcia do wyboru na studiach pierwszego stopnia składają się lektoraty w ramach wyboru języka obcego, *język łaciński*, wykłady do wyboru, specjalności i seminaria, co daje 71 ECTS. Liczba ta znacząco przekracza minimalne wymagania. Nie jest jasne na czym polega wybór w przypadku zajęć *język łaciński*, bo program studiów nie przewiduje w tym zakresie alternatywnych ofert. **Rekomenduje się** wyłącznie z grupy zajęć do wyboru *języka łacińskiego*. Podobne grupy wchodzi w skład zajęć do wyboru na studiach drugiego stopnia w wymiarze 50 ECTS, co także znacząco przewyższa minimalne wymagania. Na studiach drugiego stopnia do zajęć do wyboru zostały zaliczone zajęcia prowadzone w językach obcych. Nie jest jasne na czym ten wybór polega, w pewnym zakresie ma charakter pozorny, bo Ogólnouczelniana oferta zajęć w Systemie e-KUL obejmuje dwa zajęcia w zakresie muzykologii, ale tylko w języku angielskim, przy czym tylko jedno z nich na stronie kierunku wskazane są jako zajęcia na kierunku muzykologia. Nie jest więc jasne czy faktycznie są to zajęcia do wyboru czy też zajęcia obowiązkowe dla studentów ocenianego kierunku, zwłaszcza że ogólnouczelniana oferta zajęć do wyboru nie obejmuje zajęć w innych językach nie tylko w zakresie muzykologii, ale też w dyscyplinie nauki o sztuce, np. w języku niemieckim w ofercie są tylko zajęcia dotyczące prawa konsumenckiego w Unii Europejskiej. **Rekomenduje się** wyłącznie z grupy zajęć do wyboru zajęć prowadzonych w języku obcym lub poszerzenie oferty tych zajęć. Należy mieć jednocześnie na uwadze, że wpływ na liczbę punktów ECTS przepisanych do zajęć do wyboru będą miały korekty w zakresie oszacowania punktami ECTS wykładów. Ogólnouczelniane regulacje ograniczają programowanie kierunku w odniesieniu do oferty zajęć do wyboru. W ramach zajęć fakultatywnych dopuszczają wyłącznie wykłady pod warunkiem zapisania się 30 osób, a jednocześnie ta sama liczba osób stanowi w Uczelni grupę ćwiczeniową. To prowadzi do sytuacji, w której w formie wykładów prowadzone są w istocie ćwiczenia. Skutkuje to problemami z oszacowaniem punktami ECTS tych zajęć, ale też co najmniej dyskusyjnym doбором metod dydaktycznych, o czym poniżej. **Rekomenduje się** – mając na uwadze, że dotyczy to tej samej liczby osób – wprowadzenie możliwości planowania zajęć fakultatywnych w formie wykładów lub ćwiczeń.

Program studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Przyjęta metoda obliczania tych punktów jest niewłaściwa, bo multiplikuje punkty ECTS przypisane zajęciom do wyboru. Po korekcie w tym zakresie współczynnik ten zarówno dla studiów pierwszego jak i drugiego stopnia znacząco przekracza minimalne wymagania. Jednak struktura zakwalifikowanych do tej grupy zajęć zdecydowanie nie odpowiada proporcjom wynikającym z przyporządkowania

kierunku do dyscyplin nauki o sztuce i sztuki muzyczne. I tak np. na studiach pierwszego stopnia na 137 ECTS studenci realizują w zakresie sztuk muzycznych zgodnie z przedstawionym przez Uczelnię wykazem w ramach zajęć obowiązkowych: *kontrapunkt* (2 ECTS), *harmonię* (6 ECTS), *kształcenie słuchu i solfeż* (2 ECTS), przy czym ze względu na pokrywające się zakresy mogą być one przypisane także do nauk o sztuce. Bezdiskusyjnie do zajęć w dyscyplinie sztuki muzyczne zaliczyć można *organy* (8 ECTS) i *praktykę muzyczno-liturgiczną* (1 ECTS) na specjalności *muzyka kościelna* oraz na specjalności *krytyka i publicystyka muzyczna* w sposób mniej oczywisty – *techniki cyfrowej obróbki dźwięku* (2 ECTS). Przyjmując, że wymienione zajęcia odbywają się w dyscyplinie sztuki muzyczne i są prowadzone przez osoby wykazujące dorobek artystyczny liczba przypisanych im punktów ECTS wynosi w sumie dla specjalności *muzyka kościelna* 19 ECTS, co stanowi niespełna 14% liczby punktów ECTS w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, przy przyporządkowaniu kierunku do tej dyscypliny w 30%. Analogiczne nieściśności występują także na studiach drugiego stopnia. Problem ten zostanie rozwiązany, jeśli kierunek zostanie przyporządkowany tylko do dyscyplin naukowej nauki o sztuce, bo zajęciom w tej dyscyplinie na studiach pierwszego stopnia przypisano ponad 90 ECTS, a na studiach drugiego stopnia ponad 60. Określony w programie studiów pierwszego stopnia wymiar zajęć kształtujących umiejętności komunikacyjne w języku obcym obejmuje 120 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów, którym przypisano 9 ECTS. Umożliwia on osiągnięcie progresu kompetencji z poziomu B1 (matura) do B2. Natomiast w przypadku studentów o niższych kompetencjach wstępnych wymiar ten jest za niski. W przypadku studiów drugiego stopnia wymiar zajęć służących kształtowaniu komunikacyjnych kompetencji językowych to w sumie 75 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz 6 ECTS, przy czym tylko 15 godzin zostało przeznaczone na opanowanie zaawansowanej terminologii specjalistycznej w językach angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim, rosyjskim, hiszpańskim i podstawowej terminologii specjalistycznej w innych wybranych językach obcych. W ofercie są lektoraty z języka angielskiego i rosyjskiego (30 godzin/2 ECTS), oraz zajęcia w języku angielskim (30 godzin/2 ECTS). Tak więc na język angielski przypada ponad 60 godzin zajęć i ponad 4 ECTS, na język rosyjski ponad 30 godzin i 2 ECTS, co umożliwia osiągnięcie kompetencji językowych na 7 poziomie PRK, a na pozostałe języki przypada niekreślony ułamek z 15 godzin i 2 ECTS w ramach zajęć *obcojęzyczna terminologia muzyczna*, co nie zapewnia osiągnięcia tych kompetencji. Jednocześnie 15 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz 2 ECTS nie zapewniają osiągnięcia celów i efektów uczenia się dla tych zajęć, które zakładają zapoznanie studentów z zaawansowaną terminologią obcojęzyczną w językach kongresowych (angielski, niemiecki, francuski, włoski, rosyjski, hiszpański) z zakresu teorii muzyki i estetyki muzycznej różnych epok historycznych, a także wybranych zagadnień z historii muzyki, instrumentologii i etnomuzykologii, a także podstawowej terminologii muzyczną i muzykologiczną w innych wybranych językach obcych, a także kształtowania umiejętności swobodnego operowania obcojęzyczną terminologią muzyczną oraz nabycia umiejętności tłumaczenia obcojęzycznych pojęć i terminów muzycznych oraz znajdowania ich odpowiedników w różnych językach. Nie w pełni właściwa jest sekwencja zajęć służących kształtowaniu kompetencji językowych na studiach drugiego stopnia. W semestrze drugim zaplanowane są zajęcia prowadzone w języku obcym, a w semestrze trzecim lektoratowe zajęcia język obcy nowożytny. **Rekomenduje się**, aby zajęcia lektoratowe poprzedzały zajęcia prowadzone w językach obcych.

Program studiów pierwszego stopnia nie zapewnia zajęć w dziedzinie nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS. Potencjalnie do nauk społecznych należy tylko *przedsiębiorczość w branży muzycznej* (1 ECTS), ale zgodnie z programem tych zajęć ulokowane są one w dziedzinie sztuki, dziedzinie nauk humanistycznych i dziedzinie nauk społecznych, przy czym prowadzi je osoba z wykształceniem i dorobkiem w dziedzinie sztuki. Na studiach drugiego stopnia wymóg jest spełniony tylko w odniesieniu do specjalności nauczycielskiej w ramach zajęć z pedagogiki i psychologii, w zakresie drugiej

specjalności w programie studiów są zajęcia 1) *tworzenie projektów muzyczno-artystycznych* (3 ECTS) *organizacja i promocja wydarzeń muzycznych* (3 ECTS), *podstawy zarządzania w branży muzycznej* i (3 ECTS) *oraz instytucje kultury tradycyjnej* (3 ECTS), które jednak realizowane są odpowiednio w 1) naukach o sztuce 2) naukach o sztuce, sztukach muzycznych i naukach o zarządzaniu i jakości, 3) naukach o sztuce, sztukach muzycznych i naukach o zarządzaniu i jakości i 4) naukach o sztuce i prowadzone są przez reprezentujące dziedzinę nauk humanistycznych i dziedzinę sztuki.

Wymiar godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela dla poszczególnych określonych w nim modułów zajęć i przypisana im liczba punktów ECTS spełniają wymagania standardu. W ramach grupy B standardu (przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne) 2/3 zajęć prowadzona jest formie wykładów i ćwiczeń, a 1/3 w formie warsztatów. Warsztaty te odbywają się w tym samym semestrze co praktyki psychologiczno-pedagogiczne, co umożliwi ich integrację z tymi praktykami, nie jest jednak jasne w jaki sposób ta integracja się odbywa. **Rekomenduje się** wyraźne wskazanie na sposób ich integracji z praktyką zawodową

Mimo, że formalnie sumaryczne wskaźniki związane z realizacją standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela spełniają wymagania standardu, to zastrzeżenia budzi organizacja praktyk zawodowych (o czym mowa poniżej w ocenie praktyk), oszacowanie punktami ECTS poszczególnych zajęć oraz ich wymiar godzinowy w zakresie bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w tych zajęciach. Zajęciom prowadzonym w formach aktywizujących: *psychologia komunikacji i rozwoju osobistego, rozwój zawodowy i warsztat pracy nauczyciela – wychowawcy, dydaktyka nauczania przedmiotu "Wiedza o muzyce", dydaktyka nauczania przedmiotu "Nauka o muzyce"* prowadzonym w wymiarze 30 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów przypisano po 1 ECTS, nie przewidując czasu na pracę własną studentów, a jednocześnie z niejasnych powodów zajęciom prowadzonym w tych samych formach i wymiarze: *dydaktyka nauczania przedmiotu "Historia muzyki"* oraz *nowoczesne metody dydaktyczne w nauczaniu przedmiotów teoretycznych w szkołach muzycznych* przypisano po 3 ECTS, a więc 75-90 godzin całkowitego nakładu pracy studenta, przy czym w obu przypadkach rozlicznie nakładu pracy odnosi się do 60 godzin, a z programu zajęć nie wynika na co czas pracy własnej studentów jest przeznaczony. Nie jest też możliwe, aby studenci osiągnęli po 17 rozbudowanych efektów uczenia się zajęć *dydaktyka nauczania przedmiotu „Historia muzyki”* i *dydaktyka nauczania przedmiotu „Formy muzyczne”* podczas zajęć w wymiarze 30 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów.

Na kierunku muzykologia metody kształcenia są zróżnicowane w zależności od specyfiki zajęć zasadniczo i umożliwiają osiągnięcie przez wszystkich studentów efektów uczenia się. Są to: wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne, praca z tekstem analiza dzieła sztuki, analiza zespołowa, dyskusja, praca z tekstem, praca zespołowa, obserwacja uczestnicząca, eksperyment myślowy, burza mózgów, metoda projektu czy metoda metaplanu. Niemniej metody te służą głównie osiągnięciu wiedzy i umiejętności w mniejszym stopniu kompetencji społecznych. Nie jest też jasne dlaczego podczas części wykładów, głównie w grupie zajęć do wyboru, studenci wygłaszają referaty, przejmując tym samym obowiązki prowadzących zajęcia. W przypadku metod dydaktycznych dla zajęć z zakresu dydaktyki nauczania przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej, których celem jest między innymi zapoznanie studentów z różnorodnymi metodami nauczania, ich systematyką i stosowaniem, studenci spotykają się z bardzo organicznym katalogiem metod dydaktycznych, np. podczas zajęć *dydaktyka nauczania przedmiotu „Historia muzyki”* i *dydaktyka nauczania przedmiotu*

„Formy muzyczne” z wykładem konwersatoryjnym, odgrywaniem ról i nie wiadomo na czym polegającymi ćwiczeniami praktycznymi oraz obserwacją, która jest przede wszystkim metodą ewaluacji. W zajęciach tych nie jest też przewidywane zastosowanie najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej. Jednocześnie z życiowego doświadczenia wynika, że nauczyciele bardzo często uczą tak, jak sami byli uczeni. Mimo powyższych zastrzeżeń stosowane metody dydaktyczne stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Umożliwiają też przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie muzykologii i udział w tej działalności, przy zastosowaniu właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dzięki przygotowywanym przez studentów pracom pisemnym.

Metody dydaktyczne stosowane w ramach zajęć służących kształtowaniu kompetencji językowych, to w przypadku

1. lektoratów – w zakresie wiedzy: wykład konwersatoryjny, giełda pomysłów, dyskusja, metoda meta-planu, praca z tekstem; w zakresie umiejętności: nieokreślone ćwiczenia praktyczne, analiza tekstu, giełda pomysłów, dyskusja, odgrywanie ról; w zakresie kompetencji społecznych: praca w parach, praca w grupach w różnych rolach, odgrywanie ról;
2. zajęć *obcojęzyczna terminologia muzyczna* – w zakresie wiedzy: prezentacja, metoda podająca z uwzględnieniem nieokreślonych nowoczesnych metod dydaktycznych i umiejętności: dyskusja, praca w grupach, prezentacja, analiza tekstu obcojęzycznego – tłumaczenie na język polski;
3. zajęć *Semiotics and music: theory and practice* – w zakresie kształtowania wiedzy i umiejętności: wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nieokreślonych nowoczesnych metod dydaktycznych, a w zakresie kompetencji społecznych: metoda problemowa i praca w grupach.

Metody te są mało specyficzne dla nauczania języka obcego, nie jest jasne, co kryje się pod określeniami „metody praktyczne”, czy „nowoczesne metody dydaktyczne”. Nie w pełni pozwalają też one kształtować niektórych kompetencji określonych w efektach uczenia się. Nie jest jasne, w jaki sposób praca w parach, praca w grupach w różnych rolach, odgrywanie ról ma służyć osiągnięciu efektu „Student postępuje zgodnie z zachowaniem zasad odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu i kraju i jednocześnie jest otwarta (sic!) na odrębną kulturę kraju, którego język poznaje”, a wykład konwersatoryjny, który zakłada głównie bierną postawę studentów np. efektu „Student bierze udział w dyskusjach w języku angielskim na tematy ogólne oraz związane z dziedziną studiów, interpretuje rozbudowane wypowiedzi oraz odnosi się do przedstawionej argumentacji”, a zwłaszcza „Student korzysta z szeroko rozumianej literatury przedmiotu w języku angielskim, w tym specjalistycznej właściwej dla nauk o sztuce. Student charakteryzuje omawiane style muzyczne i wskazuje przykładową literaturę muzyczną”. **Rekomenduje się** doskonalenie doboru metod dydaktycznych w powiązaniu z efektami uczenia się i celami zajęć. Stosowane metody dydaktyczne umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia, np. poprzez różnicowanie tempa wykonywania ćwiczeń, eliminowanie zbędnego hałasu, udostępnianie tekstów o powiększonej czcionce itp.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk nienauczycielskich są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć, przy czym cechują się podobnymi wadami jak opisane w kryterium 1. Treści programowe określone dla praktyk i godzinowy wymiar praktyk, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Niewłaściwe jest oszacowanie praktyk punktami ECTS, o czym mowa powyżej.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk umożliwiają ich zaliczenie na wysokim stopniu ogólności, ponieważ dokumentacja przebiegu praktyki nie zawiera np. portfolio dokumentującego wykonane przez studentów zadania, a ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się nie odnosi się do każdego z efektów osobno. **Rekomenduje się** wprowadzenie zmian w dokumentacji, w które umożliwią jednoznaczną ocenę osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się, na podstawie udokumentowanego i archiwizowanego portfolio.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Na każdej ze specjalności funkcję tę pełni nauczyciel akademicki związany z daną specjalnością i posiadający dorobek z nią związany. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane regulaminy praktyk. Nie zostały jednak przejęte szczegółowe kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, wymagania stawiane opiekunom praktyk w zakładach pracy, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta i reguły przeprowadzania hospitacji praktyk. Choć przyjęte na kierunku nieformalne mechanizmy zapobiegają nieprawidłowościom, w tym zakresie, to **rekomenduje się** wprowadzenie odpowiednich uzupełnień w regulaminach praktyk. Na kierunku nie przeprowadza się hospitacji miejsc praktyk. **Rekomenduje się** wprowadzenie tego rodzaju regularnych hospitacji.

Zasady realizacji praktyk umożliwiają zaliczenie ich w całości lub w części w przypadku, gdy wykonywana przez studenta aktywność jest powiązana z kierunkiem studiów, i umożliwiła mu zrealizowanie celów praktyk i osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. Określone w tym zakresie procedury i formularze nie w pełni zapewniają ocenę, czy wykonywane przez studenta w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu czynności, umożliwiły uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych, ponieważ nie umożliwiają odniesienia ich do tych efektów. **Rekomenduje się** opracowanie procedury zaliczenia w całości lub w części praktyk zawodowych w przypadku, gdy wykonywana przez studenta aktywność zawodowa jest powiązana z kierunkiem studiów w powiązaniu efektami uczenia się określonymi dla praktyk zawodowych.

Uczelnia zasadniczo zapewnia miejsca praktyk dla studentów, gdyż od wielu lat współpracuje z tymi samymi instytucjami zewnętrznymi - praktykodawcami. Jednak w regulaminie praktyk stwierdzono zapisy przerzucające na studenta odpowiedzialność znalezienia sobie miejsca praktyk. Praktyki są elementem programu studiów i po stronie Uczelni, a nie studenta, leży znalezienie miejsca ich odbywania. Dobrze, że student ma możliwość samodzielnego wskazania miejsca praktyki, ale nie może to mu być narzucone. **Rekomenduje się** usunięcie regulacji przerzucających na studentów obowiązek znalezienia miejsc praktyk. Praktyki pod względem jakościowym podlegają nieformalnemu monitorowaniu przez opiekunów praktyk w formie konsultacji ze studentami po odbytych praktykach.

Wymiar praktyk zawodowych w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela spełnia wymagania standardu: praktyka psychologiczno-pedagogiczna 30 godzin, której przypisano 1 ECTS, praktyka dydaktyczna 120 godzin z podziałem na szkołę muzyczną I stopnia – 40 godzin i 2 ECTS oraz szkołę muzyczną II stopnia – 80 godzin i 3 ECTS

Praktyka psychologiczno-pedagogiczna może odbywać się w placówkach, do nauczania w których nie jest prowadzone przygotowanie na kierunku, czyli tzw. szkołach powszechnych, co formalnie

odpowiada wymaganiom standardu. Wybierający te szkoły studenci nie mają możliwości zapoznania się ze specyfiką funkcjonowania szkół muzycznych I i II stopnia, które stanowią zupełnie inne środowisko wychowawcze niż szkoły powszechne, nie osiągną też obecnie przyjętych dla praktyk efektów uczenia się, bo te dotyczą szkół muzycznych. **Rekomenduje się** przeprowadzanie tych praktyk tylko w szkołach muzycznych. Jednocześnie ich organizacja nie spełnia warunku określonego w standardzie w przypadku, gdy przygotowanie do wykonywania zawodu obejmuje rodzaj zajęć prowadzony zarówno w szkole podstawowej, jak i ponadpodstawowej (odpowiednio szkoła muzyczna I i II stopnia), by praktyki zawodowe odbywały się w obu typach szkół.

Efekty uczenia się dla praktyki psychologiczno-pedagogicznej odpowiadają efektom uczenia się określonym w standardzie. W przypadku praktyki dydaktycznej efekty uczenia się są inne niż określone w standardzie i zakładają osiągnięcie innych kompetencji, np. oceniany program studiów i standard zawierają po trzy znacząco różniące się efekty uczenia się w zakresie wiedzy:

Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych w programie studiów, którym przypisano kody ze standardu.	Efekty uczenia się określone w standardzie Absolwent zna i rozumie:
Student zna infrastrukturę dydaktyczną szkoły muzycznej oraz standardy dydaktyczne i metodyczne niezbędne do efektywnego prowadzenia zajęć teoretycznych w szkole muzycznej.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;
Student zna specyfikę i złożoność procesu kształcenia uczniów uzdolnionych muzycznie oraz miejsce i rolę treści programowych przekazywanych na zajęciach teoretycznych w wszechstronnym kształceniu uczniów szkół muzycznych.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;
Student posiada wiedzę w zakresie wyszukiwania literatury przedmiotu wspierającej proces dydaktyczny i stosowania multimediów w dydaktyce.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela określa standard i co do zasady nie mogą one podlegać modyfikacjom, poza uwzględnieniem etapu edukacyjnego lub placówki edukacyjnej, do których poprowadzone jest przygotowanie zawodowe.

Strukturalnie treści programowe dla praktyk dydaktycznych nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie, bo prowadzą do osiągnięcia innych efektów uczenia się. Niemniej w niektórych aspektach są zbieżne z efektami ze standardu, co wynika ze specyfiki zajęć prowadzonych w formie praktyki zawodowej. W czasie *praktyki dydaktycznej* w szkole muzycznej I stopnia student ma obowiązek samodzielnego przeprowadzenia co najmniej 10 godzin lekcyjnych a w szkole muzycznej II stopnia co najmniej 20 godzin lekcyjnych. Dla praktyki psychologiczno-pedagogicznej nie zostały przyjęte treści programowe.

Praktyki zaliczane są na podstawie dziennika praktyk oraz zaświadczenia o odbyciu praktyki studenckiej, w której szkoła poświadcza zbiorczo osiągnięcie efektów uczenia się. Nie umożliwia to rzetelnej oceny stopnia osiągnięcia przez studentów, każdego z efektów uczenia się, bo ocena nie odnosi się do każdego z nich, a sama praktyka zaliczana jest bez oceny.

Nad przebiegiem praktyk czuwa dwóch opiekunów praktyk z ramienia Uczelni: jeden dla bloku *praktyk psychologiczno-pedagogicznych* i jeden dla bloku *praktyk dydaktycznych*. Dobór tych osób jest prawidłowy. Opiekunem praktyk psychologiczno-pedagogicznych jest osoba ze stopniem naukowym doktora w dyscyplinie pedagogika, a opiekun praktyk dydaktycznych osoba ze stopniem doktora habilitowanego w zakresie muzykologii, z dorobkiem naukowym w zakresie nauczania przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej oraz doświadczeniem zawodowym jako nauczyciel tych przedmiotów

w szkole muzycznej I i II stopnia. W przypadku opiekunów praktyk, w placówkach, w których się one odbywają, zasady realizacji praktyk nie określają stawianych im wymagań, np. w odniesieniu do wykształcenia lub doświadczenia zawodowego, które zapewniałyby opiekunów o kompetencjach umożliwiających realizację programu praktyk oraz ocenę osiągnięcia przez studentów zakładanych dla praktyk efektów uczenia się.

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się od poniedziałku do piątku zwykle w półtoragodzinnych interwałach zegarowych. Organizacja tych zajęć nie jest zawsze zgodna z zasadami higieny uczenia się. Na przykład we wtorki studenci I roku studiów pierwszego stopnia mają zaplanowane zajęcia od godziny 7.30 do 20.50, w tym czasie oprócz lektoratów i wychowania fizycznego muszą odbyć 13 godzin muzykologiczno-muzycznych. Dodatkowo w harmonogramie dnia nie przewiduje się przerwy obiadowej. Taka organizacja zajęć nie stwarza też właściwych warunków do weryfikacji efektów uczenia się, zwłaszcza w ramach oceny kształtującej. Maksymalna liczba egzaminów przewidziana w semestrze to cztery i dotyczy to tylko jednego semestru studiów. Liczba ta umożliwia przygotowanie się studentów do egzaminów zgodnie z zasadami higieny uczenia się oraz umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe nie są w pełni zgodne z efektami uczenia się, choć uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach nauki o sztuce, subdyscyplinie muzykologia i w sztukach muzycznych, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Treści programowe w zakresie sztuk muzycznych nie umożliwiają osiągnięcia wiedzy i umiejętności na 6 i 7 poziomie PRK, wynikającej z przyporządkowania kierunku do tej dyscypliny. Treści programowe z zakresu umiejętności posługiwania się językami obcymi nie zapewniają na studiach pierwszego i drugiego stopnia osiągnięcia poziomów odpowiednio B2 i B2+ wg ESOKJ w zakresie wszystkich oferowanych na kierunku języków.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie umożliwiają osiągnięcia pełnego zakresu efektów uczenia się zawartych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w zakresie sumarycznych wskaźników dla programu studiów umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. W przypadku poszczególnych zajęć liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS nie zawsze umożliwiają studentom osiągnięcie

wszystkich efektów uczenia się. Program studiów nie uwzględnia zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową i artystyczną dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w proporcjach odpowiadających przyporządkowaniu kierunku do tych dyscyplin naukowych. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Organizacja procesu nauczania nie zapewnia efektywnego i zgodnego z zasadami higieny uczenia się wykorzystania czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) treści programowych, które nie zapewniają osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się; 2) niezapewnienia treści programowych w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek na właściwym poziomie PRK; 3) niezapewnienia treści programowych, które umożliwiają osiągnięcie wszystkim studentom kompetencji językowych na wymaganym poziomie ESOKJ; 4) w ramach zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela niezapewnienia treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w tym standardzie; 5) niewłaściwego oszacowania zajęć punktami ECTS; 6) niezapewnienia dla części zajęć ich wymiaru z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów w sposób zapewniający osiągnięcie efektów uczenia się i realizację treści programowych, 7) nieuwzględnienia w programie studiów zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową i artystyczną dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w proporcjach odpowiadających przyporządkowaniu kierunku do tych dyscyplin naukowych; 8) niewłaściwego wymiaru zajęć kształtujących umiejętności komunikacyjne w językach obcych w przypadku studentów o kompetencjach niższych niż B1 wg. ESOKJ; 9) braku w ramach każdej ze ścieżek kształcenia zajęć w dziedzinie nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS; 10) w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela niezapewnienia wszystkim studentom praktyk zawodowych w obu typach szkół; 11) w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nieuwzględnienie dla praktyk zawodowych efektów uczenia się określonych w standardzie; 12) w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela braku w ramach

praktyk zawodowych treści programowych prowadzących do osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie; 13) organizacji zajęć niezgodnie z zasadami higieny uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się powiązanie nazw zajęć w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego z nazwami grup zajęć określonymi przez standard.
2. Rekomenduje się wyłącznie z grupy zajęć do wyboru na studiach pierwszego stopnia *języka łacińskiego*.
3. Rekomenduje się wyłącznie z grupy zajęć do wyboru zajęć prowadzonych w języku obcym lub poszerzenie oferty tych zajęć.
4. Rekomenduje się wprowadzenie możliwości planowania zajęć fakultatywnych w formie wykładów lub ćwiczeń.
5. Rekomenduje się, aby zajęcia lektoratowe poprzedzały zajęcia prowadzone w językach obcych.
6. Rekomenduje się doskonalenie doboru metod dydaktycznych w powiązaniu z efektami uczenia się i celami zajęć.
7. Rekomenduje się wprowadzenie zmian w dokumentacji praktyk zawodowych, w które umożliwią jednoznaczną ocenę osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się, na podstawie udokumentowanego i archiwizowanego portfolio.
8. Rekomenduje się przejście szczegółowych kryteriów, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, wymagań stawianych opiekunom praktyk w zakładach pracy, reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta i reguł przeprowadzania hospitacji praktyk.
9. Rekomenduje się wprowadzenie regularnych hospitacji praktyk.
10. Rekomenduje się opracowanie procedury zaliczenia w całości lub w części praktyk zawodowych w przypadku, gdy wykonywana przez studenta aktywność zawodowa jest powiązana z kierunkiem studiów w powiązaniu efektami uczenia się określonymi dla praktyk zawodowych.
11. Rekomenduje się usunięcie regulacji przerzucających na studentów obowiązek znalezienia miejsc praktyk.
12. Rekomenduje się przeprowadzanie praktyk w ramach przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela tylko w szkołach muzycznych I i II stopnia.

Zalecenia

1. Zaleca się określenie w programie studiów treści programowych w sposób umożliwiający osiągnięcie założonych efektów uczenia się we wszystkich kategoriach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i zapewnienie warunków do ich osiągnięcia.
2. Zaleca się określenie treści programowych dla zajęć prowadzonych w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek na poziomie określonym w charakterystykach PRK.

3. Zaleca się zapewnienie w zakresie wszystkich języków obcych treści programowych umożliwiających osiągnięcie poziomu B2 wg. ESOKJ na studiach pierwszego stopnia i B2+ na studiach drugiego stopnia z uwzględnieniem wszystkich kompetencji określonych w ogólnych założonych dla kierunku efektach uczenia się w zakresie umiejętności komunikowania się w językach obcych.
4. W ramach zajęć służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela zaleca się zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w tym standardzie.
5. Zaleca się oszacowanie poszczególnych zajęć punktami ECTS w sposób odpowiadający przewidywanemu średniemu nakładowi pracy studenta.
6. Zaleca się zapewnienie wymiaru poszczególnych zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów w sposób zapewniający osiągnięcie efektów uczenia się i realizację treści programowych.
7. Zaleca się uwzględnienie w programie studiów zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową i artystyczną w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w proporcjach odpowiadających przyporządkowaniu kierunku do tych dyscyplin naukowych.
8. Zaleca się zapewnienie wymiaru zajęć kształtujących umiejętności komunikacyjne w językach obcych w sposób zapewniający osiągnięcie poziomu B2 wg ESOKJ na studiach pierwszego stopnia z uwzględnieniem kompetencji wstępnych studentów i B2+ we wszystkich oferowanych na kierunku językach obcych.
9. Zaleca się zapewnienie w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia w ramach wszystkich ścieżek kształcenia zajęć w dziedzinie nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS.
10. W zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela zaleca się zapewnienie wszystkim studentom praktyk zawodowych w obu typach szkół.
11. W zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela zaleca się zapewnienie dla praktyk zawodowych efektów uczenia się określonych w standardzie.
12. W zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela zaleca się zapewnienie w ramach praktyk zawodowych treści programowych prowadzących do osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie.
13. Zaleca się organizację zajęć zgodnie z zasadami higieny uczenia się.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W postępowaniu rekrutacyjnym na studia pierwszego stopnia uwzględniane są wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego oraz do wyboru (w wadze 30% wyniku końcowego) – matematyki, historii, biologii, wiedzy o społeczeństwie, geografii, języka z łacińskiego i kultury antycznej, historii sztuki, historia muzyki lub filozofii (w wadze 30% wyniku końcowego). Jeżeli kandydat zaliczył więcej niż jeden z wymienionych przedmiotów, punktuje się ten, z którego uzyskał najlepszy wynik. Dodatkowo przeprowadzany jest egzamin (w wadze 40% wyniku końcowego) uzdolnień muzycznych w zakresie poczucia rytmu oraz predyspozycji słuchowych. Od kandydatów nie są wymagane umiejętności wykonawcze umożliwiające osiągnięcie kompetencji w zakresie dziedziny sztuki na 6 poziomie PRK. Zasady te są przejrzyste i zapewniają kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Na studia drugiego stopnia przyjmowani są absolwenci z dyplomem licencjata na kierunku muzykologia, z dyplomem licencjata lub magistra kierunków pokrewnych: historia, historia sztuki, studia artystyczne oraz absolwenci z dyplomem licencjata lub magistra innych kierunków humanistycznych. Kwalifikacja realizowana jest na podstawie konkursu ocen na dyplomie. Kandydaci, którzy na studiach pierwszego stopnia nie ukończyli studiów przyporządkowanych do dyscypliny naukowej nauki o sztuce, poświęconych problematyce muzykologicznej nie posiadają w zaawansowanym stopniu wiedzy obejmującej wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu muzykologii, która na studiach drugiego stopnia podlega pogłębieniu w zakresie zaawansowanej wiedzy szczegółowej. Jednocześnie program studiów drugiego stopnia zawiera zajęcia z zakresu sztuk muzycznych, a na kierunek przyjmowane są osoby o niesprawdzanych w tym zakresie kompetencjach wstępnych. **Rekomenduje się** modyfikację zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia poprzez zawężenie kręgu kandydatów do absolwentów kierunków o kwalifikacjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Zasady rekrutacji są bezstronne i zapewniają wszystkim kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku muzykologia. Ponieważ program studiów nie obejmuje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów oraz wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Odpowiedni regulamin określa przepisy ogólne, organizację oraz procedurę potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. Na kierunku procedura ta nie jest stosowana.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Obowiązujące procedury stosowane w przypadku przeniesienia się studenta z innej Uczelni, uznania efektów uczenia się zrealizowanych w ramach programu MOST lub zaliczenia semestru przez studenta przebywającego na wymianie międzynarodowej opisane zostały w Regulaminie studiów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Zgodnie z tym dokumentem, podstawą zaliczenia semestru przez studenta uczestniczącego w wymianie międzynarodowej jest zrealizowanie programu zatwierdzonego przez koordynatora instytutowego lub wydziałowego, a w przypadku programu MOST programu zatwierdzonego przez dziekana.

Przyjęte w Uczelni zasady i procedury dyplomowania są trafne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Na kierunku obowiązują zasady dyplomowania określające procedury postępowania i wymagania formalne stawiane pracom dyplomowym. Dla kierunku nie określono specyficznych wymagań w odniesieniu do wymagań merytorycznych stawianych pracom dyplomowym obejmujących zakres tematyczny dyplomowania oraz kryteria jakie powinny spełniać prace dyplomowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia z uwzględnieniem progresu między poziomami studiów, dlatego **rekomenduje się** doprecyzowanie merytorycznych wymagań stawianych pracom licencjackim i magisterskim. Ostatnim etapem procesu kształcenia na studiach I i II stopnia na kierunku muzykologia jest egzamin dyplomowy, podczas którego następuje finalna weryfikacja osiągniętych przez studenta efektów uczenia się przewidzianych na

danym poziomie kształcenia. Zgodnie z przyjętą na Wydziale praktyką weryfikacja ta odbywa się podczas przeprowadzanego przed komisją ustnego egzaminu, podczas którego student ma obowiązek odpowiedzieć na trzy pytania: dwa z pakietu tez kierunkowych i z zakresu pracy dyplomowej.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały określone w Regulaminie studiów. Obejmują one m.in. stosowaną w Uczelni skalę ocen, warunki uzyskania zaliczenia, sposób ustalania terminarza zaliczeń i egzaminów, w tym zaliczeń i egzaminów poprawkowych oraz zasad przyznawania i ustalania terminu egzaminu komisyjnego. Określono w nim również warunki zaliczania i powtarzania semestrów, sposób obliczania ostatecznego wyniku studiów, a także warunki skreślenia z listy studentów np. ze względu na brak uczestnictwa w zajęciach obowiązkowych czy brak postępów w nauce. W Regulaminie studiów określono również wytyczne dotyczące dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do możliwości i potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto Regulamin ustanawia sposób przekazywania studentom informacji o uzyskanych ocenach na każdym etapie studiów (obliguje prowadzących zajęcia do określenia podczas pierwszych zajęć szczegółowych warunków zaliczenia, a także do informowania studentów o uzyskanej ocenie za pomocą systemu informatycznego Uczelni) oraz na ich zakończenie. Powyższe zapisy umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu, a także wiarygodność i porównywalność ocen. Regulamin studiów w rozdziale informuje o wdrożeniu postępowania dyscyplinarnego w przypadku stwierdzenia zachowań nieetycznych lub uchybiających godności studenta.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne, specyficzne i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się jest weryfikowane przez takie metody, jak egzamin ustny, dyskusja, kolokwium, praca domowa, referat, test, sprawdzian pisemny, sprawdzenie umiejętności praktycznych w zakresie analizy kompozycji muzycznej, uczestnictwo w koncertach lub publicznych prezentacjach muzycznych, obserwację i sprawdzanie umiejętności wykonawczych oraz prezentację. Metody weryfikacji efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności poprzez pisemne prace etapowe oraz prace dyplomowe.

Metody weryfikacji zaplanowane w programach zajęć kształtujących kompetencje językowe to prace pisemne, wypowiedzi ustne, kolokwium, test, prezentacja, obserwacja. Umożliwiają one ocenę opanowania przez studentów umiejętności komunikacyjnych w językach obcych, choć są mało specyficzne i nie wiadomo na czym w powiązaniu z nauczaniem języka obcego polegają kolokwia, testy czy prezentacje. W procesie weryfikacji efektów uczenia się kryteria oceny nie odnoszą się do zakresu kompetencji określonych w efektach uczenia się określonych dla np. zajęć lektoratowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Rozbudowane na obu poziomach studiów efekty obejmują 4 opisy w zakresie wiedzy, 11 opisów w zakresie umiejętności i 5 opisów w zakresie kompetencji społecznych, które w kryteriach oceniania zredukowane są do pojedynczych opisów dla każdej z kategorii. I tak np. w zakresie kompetencji społecznych kryteria oceniania odnoszą się tylko do tego czy student potrafi samodzielnie wykorzystać materiały źródłowe oraz nabytą wiedzę w praktyce, co umożliwi mu pracę indywidualną i grupową, a efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych odnoszą się do: 1) krytycznej oceny posiadanej wiedzy; 2) uznawania znaczenia wiedzy i umiejętności w zakresie języków obcych dla rozwoju zawodowego i funkcjonowania w społeczeństwie; 3) inicjowania i organizowania działania na rzecz pogłębiania wiedzy i umiejętności w zakresie języka obcego; 4) postępowania

zgodnie z zachowaniem zasad odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu i kraju i jednocześnie jest otwartości na odrębną kulturę kraju, którego język poznaje; 5) gotowości do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodowego, przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz do działania na rzecz przestrzegania tych zasad. **Rekomenduje się** powiązanie kryteriów oceniania z efektami uczenia się założonymi dla poszczególnych zajęć.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie w pełni odpowiadają wymaganiom określonym w standardzie, bo weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności nie zawsze polega na bezpośredniej obserwacji studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego (dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego) wynikającego z roli nauczyciela, lecz na egzaminie pisemnym, opracowaniu pisemnym, kolokwium czy prezentacji pisemnej.

Powstające na kierunku: muzykologia prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Dowody na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się stanowią różnego rodzaju prace etapowe i dzienniki praktyk. Poza tym, że na większości prac nie zostały uwidocznione oceny, ich dobór ich formy i zakres merytoryczny odpowiada efektom uczenia się założonym dla poszczególnych zajęć. Tematyka prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny nauki o sztuce. Występuje różnica między poziomem przygotowywanych prac licencjackich i magisterskich, wynikająca z różnicy poziomów studiów. W interesujących i rzetelnie przygotowanych pracach licencjackich widoczne są drobne mankamenty warsztatowe, m.in. zarysowywanie pewnych zagadnień bez usytuowania ich w szerszym kontekście historyczno-kulturowym, zaś prace magisterskie cechują się bardzo dobrym warszatem metodologicznym oraz ukazywaniem omawianych treści w pogłębionym kontekście kulturowym. Podjęta w nich tematyka jest związana np. ze współczesnym życiem muzycznym, muzyką rockową, polskim folklorem muzycznym, twórczością współczesnych polskich kompozytorów inspirowaną poezją Karola Wojtyły, muzyką norweską w pierwszej połowie XX wieku.

Studenci kierunku są autorami lub współautorami publikacji naukowych potwierdzających osiągnięcie efektów uczenia się w dyscyplinie nauki o sztuce, subdyscyplinie muzykologia. Przedstawiają referaty na konferencjach naukowych w różnych krajowych ośrodkach akademickich, m.in. w Poznaniu, Warszawie, Katowice, są włączani do prac badawczych nauczycieli akademickich. Biorą także udział w koncertach jako pianiści lub organiści oraz w koncertach działającego na muzykologii chóru. Osiągnięcie efektów uczenia się potwierdza także monitorowana przez Uczelnię ich pozycja na rynku pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Na kierunku muzykologia stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe i artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących niedostosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się w ramach zajęć realizujących standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela do wymagań określonych w tym standardzie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje:

1. Rekomenduje się modyfikację zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia poprzez zawężenie kręgu kandydatów do absolwentów kierunków o kwalifikacjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.
2. Rekomenduje się określenie merytorycznych wymagań stawianych pracom licencjackim i magisterskim z uwzględnieniem progresu między poziomami studiów.
3. Rekomenduje się powiązanie kryteriów oceniania z efektami uczenia się założonymi dla poszczególnych zajęć.

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie metod weryfikacji w ramach zajęć realizujących standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela do wymagań określonych w tym standardzie.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Proces dydaktyczny na studiach licencjackich na kierunku: muzykologia w roku akademickim 2023/2024 realizowany jest przez 18 wykładowców zatrudnionych w Instytucie Nauk o Sztuce oraz 9 wykładowców spoza Instytutu (nie wliczając w to lektoratów, zajęć z wychowania fizycznego oraz szkoleń BHP). Zajęcia dydaktyczne na studiach magisterskich prowadzone są przez 18 wykładowców zatrudnionych w Instytucie Nauk o Sztuce oraz 10 wykładowców spoza Instytutu (nie licząc lektoratów, w-f oraz szkoleń BHP). Trzon kadry stanowi dziewięciu pracowników ze stopniem doktora habilitowanego (w tym pięciu reprezentujących dyscyplinę nauki o sztuce i pięciu posiadających stopień w dyscyplinie sztuki muzyczne), ośmiu pracowników ze stopniem doktora (siedmiu z obszaru nauk humanistycznych, jeden z obszaru nauk teologicznych, będący jednocześnie magistrem muzykologii) oraz dwóch pracowników ze stopniem magistra (jedna osoba posiadająca stopień magistra muzykologii oraz stopień magistra w zakresie fortepianu solowego i kameralistyki fortepianowej, druga posiadająca stopień magistra muzykologii). Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia z naukami o sztuce i sztuka muzycznymi posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy lub artystyczny i doświadczenie zawodowe w zakresie tych dyscyplin, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Nauczyciele akademicy na kierunku muzykologia prowadzą badania naukowe związane z aktualnie realizowanymi przez trzy katedry tematami badawczymi i wykazują się dużą aktywnością publikacyjną i skutecznością w pozyskiwaniu grantów. Prowadzący zajęcia na kierunku chórmistrzowie, organistki oraz pianistki prowadzą aktywną działalność koncertową w kraju i za granicą. Wymienić należy liczne nagrania na płytach CD utworów, w których wzięli udział pracownicy instytutu jako śpiewacy i instrumentalści oraz nagrania dokonane przez Chór KUL, którego dyrygentem jest pracownik Instytutu. Cechą wyróżniającą kompetencje i doświadczenie zawodowe pracowników Instytutu Nauk o Sztuce KUL jest fakt, że łączą oni pracę naukowo-dydaktyczną ze współpracą z różnymi środowiskami i instytucjami oraz z popularyzacją nauki, od pracy w jury festiwali muzyki chóralnej i tradycyjnej, jury ogólnopolskich i regionalnych przeglądów piosenki i ogólnopolskich i regionalnych przeglądów folkloru itp.

Na studiach licencjackich, gdzie ogólna liczba studentów I-III roku wynosi w roku akademickim 2023/2024 60 osób zajęcia prowadzi 18 pracowników zatrudnionych na stałe w Instytucie Nauk o Sztuce, a zatem liczebność kadry w stosunku do liczby studentów wynosi 30%. Tak wysoki odsetek liczby prowadzących do liczby studentów uznać należy zatem za proporcję w pełni wystarczającą do zrealizowania przez studentów efektów kształcenia. Podobnie na studiach magisterskich, gdzie w roku akademickim 2023/24 ogólna liczba studentów wynosi 38 osób, a zajęcia prowadzi 18 pracowników kadry dydaktycznej Instytutu, liczebność kadry w stosunku do liczby studentów wynosi 47%. W przypadku studiów łączących dyscyplinę nauki o sztuce z dyscypliną sztuki muzyczne, co wiąże się z wprowadzaniem do programu studiów zajęć warsztatowych w małych grupach, stanowi to proporcję w pełni odpowiednią do prowadzenia kierunku. Podsumowując, struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe), liczebność kadry, w stosunku do liczby studentów oraz stabilność zatrudnienia umożliwiają prawidłową realizację zajęć na kierunku muzykologia.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku: muzykologia posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku muzykologia stosują różnorodne metody dydaktyczne w powiązaniu z odpowiednimi metodami weryfikacji efektów kształcenia. Wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku muzykologia posiadają doświadczenie dydaktyczne i pedagogiczne udokumentowane dyplomami, certyfikatami, wśród kadry Instytutu są także doświadczeni dydaktycy o wieloletnim doświadczeniu zawodowym.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku muzykologia, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Pracownicy nie są przeciążeni nadgodzinami. Dotyczą one nielicznych osób, a ich najwyższy wymiar waha się między 120 a 165 h w przypadku nauczycieli prowadzonych z nauki gry na instrumencie. Ponad 75% godzin zajęć na kierunku prowadzonych jest przez nauczycieli zatrudnionych w tej Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Obsada zajęć jest prawidłowa, jak także dobór osób uczestniczących w procesie dyplomowania. Zajęcia prowadzone na kierunku muzykologia powiązane są z tematyką prowadzonych przez danego prowadzącego badań naukowych lub działalnością artystyczną. Nie mniej zwraca uwagę, że opieka nad pracami dyplomowymi na studiach drugiego stopnia powierzana jest tylko kierownikom katedr. **Rekomenduje się** powierzanie opieki nad pracą dyplomową na studiach drugiego stopnia także innym samodzielnym pracownikom naukowym, co pozwoli rozwijać ich doświadczenie dydaktyczne jak i poszerzy problematykę seminariów.

Zajęcia służące realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w ramach zajęć z psychologii i pedagogiki prowadzone są przez osoby posiadające stopnie naukowe i dorobek naukowych w tych dyscyplinach i/lub odpowiednie doświadczenie zawodowe. Zajęcia z zakresu dydaktyki ogólnej prowadzone są przez osobę ze stopniem doktora habilitowanego z dorobkiem naukowym w zakresie dydaktyki, a zajęcia z dydaktyki szczegółowej przez nauczyciela przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej I i II stopnia z blisko 30-letnim doświadczeniem zawodowym oraz przez osobę ze stopniem doktora z zakresu muzykologii z odpowiednim doświadczeniem dydaktycznym.

Dobór pracujących na kierunku nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia w szczególności ich dorobek naukowy i artystyczny, doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Zatrudnienie w Uczelni przeprowadzane jest w procedurze konkursowej.

Uczelnia wspiera rozwój dydaktyczny pracowników poprzez organizację kursów i szkoleń dotyczących np. , np. tutoringu, kształcenia symultanicznego w uczeniu on-line, kształcenia młodych dorosłych, metody aktywizujących, kompetencji komunikacyjnych, podnoszenia świadomości o niepełnosprawnościach itp. W ramach realizowanego na KUL projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni” wykładowcy uzyskali możliwość odbycia pilotażowych konsultacji indywidualnych z ekspertami Centrum Dydaktyki Akademickiej z zakresu nowoczesnych metod dydaktycznych, tj. tutoring, mentoring i service learning.

Na Uczelni przeprowadzana jest semestralna ewaluacja zajęć dydaktycznych przez studentów, obejmująca także ocenę nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicki są oceniani w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem także przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć. Hospitacje zajęć dydaktycznych na kierunku muzykologia odbywają się na obowiązujących na

Wydziale Humanistycznym KUL zasadach, według rocznego planu zatwierdzanego na początku semestru i obejmują wszystkich nauczycieli akademickich.

Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich obejmujące aktywność w zakresie działalności naukowej lub artystycznej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie, w których uwzględniane są wyniki ocen dokonywanych przez studentów. Rezultaty tych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Realizowana na kierunku muzykologia polityka kadrowa umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie zapewniający prawidłową realizację zajęć, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia. Na Uniwersytecie funkcjonuje transparentny system przyznawania nagród Rektora oraz odznaczeń państwowych i resortowych, stanowiących istotną motywację do zwiększonej troski o poziom realizacji zajęć dydaktycznych. W okresie podlegającym ocenie wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku muzykologia byli wielokrotnie nagradzani w różnych kategoriach. Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na muzykologii mogą też ubiegać się o nagrody za najlepiej punktowane publikacje, które ukazały się w wydawnictwach i czasopismach indeksowanych w wykazie Ministerstwa Edukacji

Polityka kadrowa w Uczelni obejmuje także zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim zostały przyjęte odpowiednie regulacje oraz funkcjonują mechanizmy wspierające pracowników, np. w postaci szkoleń z zakresu rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa na terenie kampusu. Organizowane szkolenia dotyczą także wszelkich możliwych form dyskryminacji i przemocy wobec kadry uczestniczącej w procesie naukowo-dydaktycznym, w tym także szkolenia dotyczące przeciwdziałaniu mobbingowi.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na kierunku: Muzykologia zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wykładowcy zatrudnieni w Instytucie Nauk o Sztuce to wykwalifikowana kadra o dużym doświadczeniu dydaktycznym zdobytym na uczelniach w kraju i za granicą, zrzeszająca wybitnych naukowców o ściśle sprecyzowanych zainteresowaniach badawczych, które realizują oni w powiązaniu z tematami prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. **Rekomenduje się** powierzanie opieki nad pracą dyplomową na studiach drugiego stopnia także innym niż kierownicy katedr samodzielnym pracownikom naukowym.

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na kierunku muzykologia odbywają się na 10 piętrze Kolegium Jana Pawła II, zajmując całą kondygnację jedenastopiętrowego budynku. Prowadzący kierunek Instytut Nauk o Sztuce dysponuje infrastrukturą dydaktyczną, na którą składają się Aula im. Stefana Wyszyńskiego, 5 sal wykładowych (w tym inna aula pełniąca rolę sali wykładowej oraz sala wykładowa zwana salą kameralną), 14 sal dydaktyczno-ćwiczeniowych oraz studio nagrań ze znajdującą się w osobnej sali reżyserką. Liczba sal wykładowych i specjalistycznych sal dydaktyczno-ćwiczeniowych oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej i zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Już na etapie projektowania budynku niemal wszystkie pomieszczenia na zajmowanym przez muzykologię dziesiątym piętrze zostały dostosowane do odpowiednich warunków umożliwiających kształcenie w obszarze nauk o sztuce i sztuk muzycznych. W salach z instrumentami muzycznymi zostało wprowadzone wyciszenie ścian i podłóg, a ponadto zastosowano odpowiednie wzmocnienia konstrukcyjne umożliwiające wyposażenie wybranych sal w organy piszczałkowe. Został wprowadzony autonomiczny system ogrzewania elektrycznego zapobiegający przedostawaniu się dźwięków na niższe piętra budynku oraz klimatyzacja sal wewnętrznych nie posiadających otwieranych okien. Wyposażenie techniczne pomieszczeń, wykorzystywany sprzęt audio oraz instrumenty muzyczne są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej

i artystycznej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Na wyposażeniu trzech sal wykładowych są pianina, natomiast w obu aulach oraz w sali kameralnej znajdują się fortepiany. W pięciu użytkowanych do prowadzenia zajęć salach wykładowych znajdują się rzutniki multimedialne, zaś w czterech wykładowca dysponuje zarówno rzutnikiem, jak i komputerem. We wszystkich salach wykładowych na muzykologii znajduje się specjalistyczny sprzęt audio, który jest niezbędnym narzędziem do prowadzenia zajęć na kierunku. Wyposażenie 14 sal dydaktyczno-ćwiczeniowych, wykorzystywanych do prowadzenia zajęć z zakresu teorii muzyki i praktyki muzycznej (*kontrapunkt, harmonia, fortepian, organy*) spełnia również wszelkie wymogi związane z prowadzeniem kierunku. W dziesięciu salach dydaktyczno-ćwiczeniowych znajduje się jedno lub dwa pianina, a w siedmiu salach zainstalowane zostały organy (w trzech z nich na wyposażeniu znajduje się także pianino). Cztery spośród znajdujących się w salach instrumentów to organy elektroniczne, ponadto sale wyposażone są także w dwoje organów piszczałkowych. Oprócz tego Uczelnia dysponuje 40-głosowymi, 3-manuałowymi organami piszczałkowymi znajdującymi się w gmachu głównym KUL, w Auli im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego oraz z 20-głosowymi, 2-manuałowymi organów piszczałkowymi. Od 2002 roku w Instytucie Muzykologii Studio działa studia nagrań, które jest wykorzystywane do realizacji nagrań muzycznych, zajęć dydaktycznych i ćwiczeń muzyczno-akustycznych, służąc zarówno pracownikom, jak i studentom muzykologii na KUL. Instytut dysponuje też własną salą koncertową połączoną ze studiem nagrań. Odbywają się tam zarówno koncerty, jak i konferencje naukowe, dokonywane są też nagrania płytowe. W studio nagrań prowadzone są także zajęcia dydaktyczne z akustyki muzycznej, emisji głosu, gry na instrumentach, realizacji nagrań i technologii cyfrowej obróbki dźwięku, a także wykorzystania technik multimedialnych w dydaktyce i pracy zawodowej. Liczba znajdujących się w salach instrumentów muzycznych, rzutników, stanowisk komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie, w tym do edycji nurt są w pełni dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć na kierunku muzykologia, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych i nauki gry na instrumentach przez studentów.

Studenci muzykologii mogą korzystać z oddalonej od gmachu dydaktycznego o ok. 1000 m. Biblioteki Uniwersyteckiej KUL oraz z działającej przy Instytucie Nauk o Sztuce Biblioteki Muzykologii. W Bibliotece Muzykologii znajduje się sprzęt do odtwarzania muzyki. W czytelni znajduje się sześć stanowisk czytelniczych umożliwiających studentom pracę na własnym sprzęcie komputerowym oraz jedno stanowisko z komputerem stacjonarnym. Godziny otwarcia Biblioteki Muzykologii (poniedziałek – piątek, godz. 9.00-15.00) zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Istnieje możliwość kontaktu z pracownikiem Biblioteki Uniwersyteckiej KUL w formie czatu online. Zasoby Biblioteki Uniwersyteckiej i Biblioteki Muzykologii są opisane w katalogu kartkowym (alfabetycznym i systematycznym) książek, czasopism, nut i nagrań dźwiękowych, który jest dostępny także w postaci elektronicznej.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Studenci kierunku muzykologia mają swobodny dostęp do infrastruktury lokalowej będącej do dyspozycji Jednostki i wykorzystują dostępne w Instytucie sale dydaktyczno-ćwiczeniowe do indywidualnej nauki gry na instrumentach klawiszowych. Mają także możliwość korzystania z komputerów podłączonych do sieci Internet zlokalizowanych w salach komputerowych na terenie Uczelni.

Zapewnione jest bardzo dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Wprowadzono podjazdy prowadzące do głównych wejść, windy zapewniające dostęp do wszystkich pięter, oznaczenia w systemie Braille'a i komunikaty głosowe w windach, podnośniki przyschodowe, system automatycznego otwierania drzwi zewnętrznych i wybranych wewnętrznych, toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, tyflomapy ukazujące rozkład pomieszczeń na danym piętrze, plakietki w systemie Braille'a i z kodem QR w okolicy klamek wszystkich sal, dostęp do krzeseł transportowych (w razie zagrożenia). Uczelnia posiada samochód z windą przeznaczoną do przewozu studentów z niepełnosprawnościami na trasie akademiki (Kampus Konstantynów) – uczelnia (Kampus Główny). W budynkach obu kampusów i domu studenckiego znajdują się tzw. pokoje wyciszenia, których utworzenie miało na celu zapewnienie spokoju osobom ze specjalnymi potrzebami. Jedna z sal językowych została wyposażona w pętlę indukcyjną, monitory brajlowskie, oprogramowanie do udźwiękowienia systemu i inne udogodnienia, takie jak znajdujący się tam duży telewizor i kamera wspomagająca czytanie z ruchu ust. W Bibliotece Głównej znajduje się podjazd przed wejściem głównym, wprowadzono ponadto automatyczne otwieranie drzwi wejściowych, wypożyczalni (parter), czytelni (piętro IV) i toalety (na wszystkich poziomach) z systemem przywoływania pomocy i akcesoriami umożliwiającymi korzystanie osobom na wózkach inwalidzkich. Na uczelni zapewniony jest ponadto dostęp do specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zasoby Biblioteki Uniwersyteckiej obejmują ponad 2 miliony woluminów. Przysługuje tzw. „egzemplarz obowiązkowy”, co wiąże się z otrzymywaniem na bieżąco egzemplarzy wydawanych w Polsce wszystkich pozycji naukowych. Z punktu widzenia ocenionego kierunku szczególnie istotny jest funkcjonujący w niej Oddział Zbiorów Specjalnych, którego jedna z sekcji zawiera zbiory, graficzne, kartograficzne i muzyczne. Zasoby Biblioteki Muzykologii liczą obecnie niemal 19 tysięcy pozycji, w tym ponad 5 tysięcy książek, ponad 4 tysiące numerów specjalistycznych czasopism (krajowych i zagranicznych), ponad 6 tysięcy druków 61 muzycznych, niemal 3 tysiące materiałów audiowizualnych (płyt analogowych, CD, DVD, itp.). Zgromadzone w Bibliotece Muzykologii KUL zbiory obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Znajdujące się w Bibliotece zbiory są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej. Oferowany jest dostęp do książek elektronicznych (książki wydawnictwa De Gruyter dostępne przez multiwyszukiwarkę Primo lub na platformie De Gruyter, publikacje dostępne przez IBUK LIBRA, dostęp online do serii The Carl Beck Papers in Russian and East European Studies). Możliwe jest korzystanie z aktualnych zasobów bibliotecznych i informacyjnych (także o zasięgu międzynarodowym) innych bibliotek poprzez komputerowy Katalog Zbiorów Polskich Bibliotek Naukowych NUKAT oraz poprzez bazy danych dostępne na stronie Biblioteki Uniwersyteckiej KUL. Są to m.in. bazy: EBSCOhost, Ibuk Libra, Science Direct (Elsevier), SCOPUS (Elsevier), Springerlink, Web of Knowledge, Wiley Online Library), IBUK Libra, ScienceDirect, SpringerLink, JSTOR i inne. Znajdujący się w Bibliotece księgozbiór, wraz ze zbiorami druków muzycznych, egzemplarzy czasopism i materiałów audiowizualnych jest zgodny co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i w pełni umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Znajdujące się w

instytutowej Bibliotece zasoby można porównać pod względem liczebności ze zbiorami znajdującymi się w bibliotekach innych pokrewnych jednostek. Niemniej **rekomenduje się** poszerzenie dostępu do zasobów online w Bibliotece Muzykologii o płatny dostęp do renomowanych bibliotek cyfrowych udostępniających w płatnym dostępie muzyczne nagrania płytowe (Naxos Music Library) oraz rejestracje przedstawień operowych w z udziałem wybitnych wykonawców i inscenizacji czołowych współczesnych reżyserów, rejestracje koncertów i filmy edukacyjne (Naxos Video Music Library).

Oprócz zbiorów dostępnych w Bibliotece Muzykologii i Oddziale Zbiorów Specjalnych Biblioteki Uniwersyteckiej, studenci mogą korzystać ze zbiorów podręcznych znajdujących się w trzech funkcjonujących w Instytucie katedrach. Znajdują się tam specjalistyczne publikacje zagraniczne gromadzone przez pracowników jednostki realizujących projekty naukowe i artystyczne.

Zbiory znajdujące się w Bibliotece Uniwersyteckiej są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów. Studenci niewidomi i słabowidzący mogą korzystać z adaptowanych podręczników i innych materiałów dydaktycznych oraz z komputerów z synteizatorem mowy i innego specjalistycznego sprzętu.

Zajęcia realizowane w ramach specjalności *nauczyciel przedmiotów teoretycznych w szkole muzycznej I i II stopnia* realizowane są w pomieszczeniach dydaktycznych należących do Ogólnouniwersyteckiej specjalizacji nauczycielskiej oraz w pomieszczeniach pozostających do dyspozycji kierunku muzykologia. W pomieszczeniach tych znajdują się wszystkie niezbędne elementy wyposażenia, które wykorzystywane są podczas prowadzenia przedmiotów: wiedza o muzyce, nauka o muzyce, historia muzyki i formy muzyczne w szkołach muzycznych I i II stopnia.

Baza dydaktyczna, naukowa i system biblioteczno-informacyjny w jednostce jest stale monitorowany w aspekcie funkcjonalnym, technicznym i pro jakościowym. Wyposażenie, w tym wyposażenie nie techniczne studia, jest stale modernizowane w celu dostosowania go do zmieniających się potrzeb i postępu technologicznego. Corocznie, na bieżąco sprowadza się do Biblioteki kilkaset nowych pozycji (książki, czasopisma, druki muzyczne, materiały audiowizualne), nabywanych z uwzględnieniem aktualnego zakresu kształcenia i profilu prowadzonych w Jednostce badań naukowych. Informacje w tym zakresie pozyskiwane są przez jednostkę bezpośrednio od studentów, poprzez zawarte w semestralnej ankiecie ewaluacyjnej zajęcia pytania dotyczące infrastruktury, a także wykładowców, którzy wypowiadają się na ten temat podczas zebrań pracowników. Dokonywane przez Bibliotekę zakupy są dostosowane do potrzeb kierunku poprzez ich konsultacje z wykładowcami i uwzględnienie propozycji zgłaszanych przez studentów. Ze względu na specyfikę lubelskiej muzykologii, na której prowadzona jest specjalność muzyka kościelna, przeprowadzane są stałe przeglądy oraz strojenia instrumentów muzycznych znajdujących się w salach dydaktyczno-ćwiczeniowych. Niemniej studenci zgłaszają problemy w odniesieniu do jakości instrumentów, z których mogą korzystać. **Rekomenduje się** w związku z tym dalsze dążenie do optymalizacji infrastruktury, poprzez podniesienie jakości wykorzystywanych na zajęciach pianin oraz zakup dodatkowych organów elektronicznych, które służyłyby studentom do ćwiczeń.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów kierunku muzykologia efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się poszerzenie dostępu do zasobów online w Bibliotece Muzykologii o płatny dostęp do renomowanych bibliotek cyfrowych udostępniających w płatnym dostępie muzyczne nagrania płytowe.
2. Rekomenduje się optymalizację infrastruktury, poprzez podniesienie jakości wykorzystywanych na zajęciach pianin oraz zakup dodatkowych organów elektronicznych.

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Do instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje oceniany kierunek należą: Archidiecezjalna Komisja ds. Muzyki Kościelnej (Archidiecezji Lubelskiej), Filharmonia Lubelska, Szkoła Muzyczna im. T. Szeligowskiego w Lublinie, Fundacji Wspierania Edukacji Artystycznej i Twórczości

Teatralnej „Eduartte”. Przedstawiciele pracodawców biorą udział w pracach Konwentu Pracodawców, organu doradczego działającego przy ocenianym kierunku. Prawidłowo zostały określone rodzaj, zasięg i zakres instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi prowadzi współpracę w zakresie projektowania i realizacji programu studiów. Jest on zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną nauki o sztuce oraz z wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej i artystycznej oraz rynku pracy, właściwymi dla kierunku muzykologia. Jednocześnie istnieje przestrzeń do powiększenia grona podmiotów, współpracujących przy realizacji i doskonaleniu programu studiów w odniesieniu do specjalności *media branżowe i instytucje kultury*. **Rekomenduje się** poszerzenie składu partnerów kierunku, tak by w tym gronie znalazła się instytucja reprezentująca media.

Współpraca przy projektowaniu programu studiów odbywa się w sposób formalny, skuteczny i realny. Pod wpływem przedstawicieli pracodawców wprowadzono dodatkowe treści związane z muzyką rozrywkową w ramach zajęć *historia muzyki popularnej i jazzu*, które zostały zasugerowane przez Szkołę Muzyczną im. T. Szeligowskiego oraz treści związane z organizacją festiwalu muzycznych – sugerowane przez Archidiecezjalną Komisję ds. Muzyki Kościelnej.

Na ocenianym kierunku proces współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy realizacji programu przebiega w sposób cykliczny, zróżnicowany oraz stały. Realizowane inicjatywy dobrane zostały adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów na kierunku *muzykologia* oraz osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się. Do najważniejszych działań przy realizacji programu studiów należy zaliczyć poniższe, różnorodne formy współpracy:

- realizowana wspólnie z Archidiecezjalną Komisją Muzyki Kościelnej współpraca przy remontach organów diecezjalnych, rekrutacji osób na stanowiska organistów, opiekunów schol i zespołów kościelnych;
- realizowana wspólnie z Szkołą Muzyczną im. T. Szeligowskiego oraz Filharmonią Lubelską, współpraca przy praktykach zawodowych,
- realizowana wspólnie z Fundacją Wspierania Edukacji Artystycznej i Twórczości Teatralnej „Eduartte” współpraca przy projektach własnych Fundacji, w tym wydarzeniu Eko-Misja Kultury - ośmiu wspaniałych lubelskiego Czechowa, dzięki której studenci mogli uczestniczyć w organizacji profesjonalnego wydarzenia kulturalnego na różnych jego etapach i w różnych rolach.

Udział instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów został również zapewniony w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni, wynikających z wprowadzonego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu pandemii, poprzez osobiste kontakty władz Wydziału z przedstawicielami instytucji, za pomocą elektronicznych form kontaktu oraz kontaktu telefonicznego.

Na wizytowanym kierunku prowadzone jest badanie losów absolwentów. Oprócz wyników Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych (ELA), Rada programowa uwzględniła w klamrowym, pilotażowym systemie ankietyzacji, pytania do studentów kończących tok studiów i wchodzących na rynek pracy. Wyniki tych badań są uwzględniane w doskonaleniu procesu kształcenia.

Uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przedstawiciele instytucji uczestniczący w Konwencji Pracodawców przekazują na bieżąco uwagi w zakresie realizowanych inicjatyw, które władze wydziału rozpatrują i biorą pod uwagę

podczas realizacji kolejnych edycji danego wydarzenia. Studenci do oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym włączani są podczas konsultacji po odbytych praktykach zawodowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się poszerzenie grona partnerów kierunku o instytucję z branży medialnej.

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku muzykologia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Na kierunku prowadzone lektoraty oraz dodatkowo na drugim stopniu studiów zajęcia poświęcone obcojęzycznej terminologii i zajęcia w języku obcym. Jednak koncepcja kształcenia w zakresie osiągnięcia wymaganych kompetencji wg. ESOKJ nie jest w pełni spójna. Brakuje np. jasnego podziału na zajęcia służące osiągnięciu umiejętności komunikacyjnych wg ESOKJ, które prowadzone są przez nauczycieli akademickich przygotowanych do nauczania języka obcego oraz na zajęcia prowadzone w językach obcych służące kształceniu muzykologicznemu lub szerzej w dyscyplinie nauki o sztuce, podczas których studenci mają możliwość komunikowania się w językach obcych, ale nie są za to oceniani, a które prowadzone są przez nauczycieli akademickich posługujących się językiem obcym na tym samym co studenci lub wyższym poziomie ESOKJ, którzy reprezentują dyscyplinę

naukową. Taki podział ułatwia obsadę zajęć, zapewnia osiągnięcie przez studentów właściwego poziomu ESOKJ i umożliwia im wykorzystanie tych umiejętności oraz ich doskonalenie, ale bez obciążenia świadomością bycia ocenianym. Umieędzynarodowieniu procesu kształcenia na kierunku nie służy ogólnouczelniana oferta zajęć prowadzonych w językach obcym, która w powiązaniu z ocenianym kierunkiem nie daje możliwości wyboru co do języka obcego, o czym mowa w kryterium 2. **Rekomenduje się** wprowadzenie podziału między zajęciami prowadzącymi do osiągnięcia kompetencji komunikacyjnych wg ESOKJ, a zajęciami podczas których kompetencje te są wykorzystywane. W grupie stanowiącej trzon kadry znajdują się nauczyciele akademicki, którzy posiadają kompetencje językowe umożliwiające prowadzenie zajęć w językach obcych, w tym jeden obcokrajowiec, a Uczelnia poprzez organizowane dla kadry kursy wspiera rozwój tych kompetencji.

Na kierunku muzykologia w trybie stacjonarnym studia rozpoczynają co roku studenci z zagranicy. W latach 2018-2023 studia na kierunku muzykologia podjęli studenci z Nigerii, Ukrainy, Białorusi, Norwegii, Mołdawii i Japonii. Studenci kierunku muzykologia są uczestnikami programu Erasmus. W latach 2017-2023 miały miejsce dwie tego typu aktywności. Studenci muzykologii mieli możliwość uczestnictwa w kilkunastu wykładach on-line wygłaszanych przez badaczy cieszących się międzynarodowym uznaniem, wykładowców uniwersytetów w Helsinkach i Grazu, paryskiej Sorbony, University of Texas (Austin), École pratique des hautes études (Paryż), Indiana University (Bloomington) oraz Chinese University of Hong Kong. Jednostka podejmuje również aktywności nastawione na zapraszanie przedstawicieli zagranicznych. Współpracuje z Przykarpackim Uniwersytecie Narodowym im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku oraz uniwersytetem w Rużomberku. Naukowcy z pierwszego ośrodka brali udział w konferencji naukowej zorganizowanej przez Instytut Nauk o Sztuce KUL w 2019 roku, zaś z drugiego - wystąpili na koncercie muzyki sakralnej. Efektem tej współpracy było zwrócenie się przez Radę Programową kierunku do obu ośrodków z prośbą o sporządzenie opinii na temat realizowanego na KUL programu studiów licencjackich i magisterskich muzykologii. Sporządzone w 2021 roku opinie stały się punktem odniesienia do procedowanych udoskonaleń programu studiów.

W latach 2017-2023 pracownicy kierunku muzykologia brali udział w licznych stażach, wizytach studyjnych, konferencjach i innego typu wyjazdach zagranicznych, których celem – poza realizacją założonych działań naukowych – było nawiązywanie kontaktów w międzynarodowym środowisku akademickim, podnoszenie kompetencji dydaktycznych kadry dydaktycznej i badawczo-dydaktycznej i przedstawienie propozycji wspólnej realizacji badań naukowych i wydarzeń artystycznych. Prowadzili zajęcia dydaktyczne na uniwersytetach w Rużomberku i Regensburgu, odbyli wizyty studyjne w Rijksuniversiteit Groningen, Przykarpackim Uniwersytecie Narodowym im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku, Stanford University i University of California, University of London i Oxford University. Prowadzili warsztaty fortepianowe i wokalne we Lwowie i Łucku. Odbyli staże i kwerendy naukowe w Rużomberku i Kolonii. Prowadzili wykłady w Sofii, Mińsku, Rużomberku, Iwano-Frankiwsku, Tarnopolu i Odessie, wygłosili także referaty na 31 konferencjach międzynarodowych w Polsce.

Pracownicy muzykologii prowadzą również działalność ekspercką w zakresie jakości kształcenia w różnych ośrodkach polskich i zagranicznych. Po odbytej wizycie studyjnej na Ukrainie dwoje pracowników Instytutu wydało opinię o programie kształcenia w Katedrze Metodyki Edukacji Muzycznej i Dyrygentury PUN w Iwano-Frankiwsku, w 2020 roku dwoje pracowników Instytutu uczestniczyło w pracach zespołu eksperckiego powołanego do oceny poziomu kształcenia na kierunkach muzycznych (praktycznych i teoretycznych) w Przykarpackim Uniwersytecie Narodowym im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku. Wśród pracowników Instytutu jest ekspert zagraniczny w

Komitecie Roboczym ds. oceny programów studiów Katolickiego Uniwersytetu w Rużomberku. Dwóch z zatrudnionych w Jednostce wykładowców należy do organizacji międzynarodowych: jeden z nich jest członkiem Associazione Internazionale Studi di Canto Gregoriano (Deutschsprachige Sektion) i The European Cooperation in Science and Technology (COST), drugi zaś - The Northern Early Modern Network (Wielka Brytania). Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Jednostce są ponadto jurorami międzynarodowych festiwali folklorystycznych organizowanych w Polsce i poza jej granicami.

Ważnym aspektem umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego na kierunku muzykologia jest organizowanie, przy wsparciu władz Uczelni, wydarzeń wpisujących się w nurt *universitas magistrorum et scholarium* (wspólnoty wykładowców i studentów). Wymienić należy tu udział pracowników i studentów muzykologii w koncercie podczas Dni Kultury Polskiej w 2023 roku w Paryżu organizowanych przez Studium KUL dla Polonii i Polaków za granicą oraz w wydarzeniu „Po drugiej stronie Ojczyzny... wojenny dziennik emigranta” zorganizowanym podczas otwarcia Studium KUL w Londynie w 2023 roku.

Na kierunku muzykologia realizowanym na KUL umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, przy czym dotyczy to przede wszystkim nie tyle programu studiów i procesu kształcenia, co aktywności międzynarodowej kadry, która ma oczywisty wpływ na prowadzenie zajęć. Wśród kilku parametrów okresowej oceny pracowników do istotniejszych należą punkty przyznawane za działania związane z podnoszeniem poziomu umiędzynarodowienia procesu naukowego i procesu kształcenia, publikacje w międzynarodowych czasopismach naukowych (zwłaszcza indeksowanych w bazach Scopus i Web of Science), realizację międzynarodowych projektów badawczych, uczestnictwo w wymianie międzynarodowej i udział w konferencjach międzynarodowych. Standardowym procedurom z udziałem studentów wynikającym z zasad programu Erasmus+ monitorowaniu podlega jego realizacja. **Rekomenduje się** objęcie monitorowaniem z udziałem studentów umiędzynarodowienia kształcenia w ramach programu studiów i jego realizacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie podziału między zajęciami prowadzonymi do osiągnięcia kompetencji komunikacyjnych wg ESOKJ, a zajęciami podczas których kompetencje te są wykorzystywane.
2. Rekomenduje się objęcie monitorowaniem z udziałem studentów umiędzynarodowienia kształcenia w ramach programu studiów i jego realizacji.

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Katolicki Uniwersytet Lubelski wspiera studentów w procesie uczenia się w sposób stały i wszechstronny. Formy wsparcia są adekwatne do przewidzianych efektów uczenia się oraz uwzględniają potrzeby studentów. Oferowane przez Uczelnię wsparcie pozwala studentom na skuteczne nabywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych założonych programem studiów, a także motywuje do osiągania coraz lepszych wyników, rozwoju naukowego, organizacyjnego oraz podejmowania aktywności społecznej. W Uczelni powołana została funkcja opiekuna roku, który stanowi pierwsze ogniwo w rozwiązywaniu różnych spraw studenckich.

Wsparcie dla studentów szczególnie zainteresowanych pracą naukową i wyróżniających się osiągnięciami naukowymi jest realizowane w głównej mierze poprzez programy Kopalnia Diamentów i Szlifiernia Diamentów. Kopalnia Diamentów to cykl skierowany przede wszystkim do wszystkich studentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich, a także do absolwentów oraz pracowników Uczelni. Celem Kopalni Diamentów jest zapoznanie studentów ze specyfiką pracy naukowej. Zajęcia prowadzone dla uczestników Kopalni mają za zadanie zainspirować do podjęcia własnych badań naukowych oraz przygotowania publikacji naukowych. Zaplanowane warsztaty stanowią unikalną okazję do rozwoju umiejętności badawczych, które będą stanowić swoistą bazę dla początkujących naukowców. Szlifiernia Diamentów to moduł skierowany przede wszystkim do studentów, a także do absolwentów oraz pracowników KUL, którzy chcą wziąć udział w rekrutacji do Szkoły Doktorskiej KUL. Wsparcie rozwoju naukowego studentów odbywa się także poprzez Program Mentoringowy, skupiającym się na realizacji indywidualnych planów studenta w relacji uczeń – mentor, czy poprzez umożliwienie udziału w programie Artes Liberales. Ważnym aspektem wsparcia studentów o szczególnych wynikach w nauce jest dofinansowanie działalności naukowej w ramach grantów przyznawanych przez KUL. Studenci ocenianego kierunku są zachęceni przez nauczycieli akademickich do publikowania swoich pierwszych artykułów naukowych, a także mogą być włączani w prace badawcze i naukowe realizowane na Uczelni. Mogą także realizować projekty naukowe w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki. Z myślą o motywowaniu osób studiujących do osiągania coraz lepszych wyników w nauce przyznaje się stypendium rektora, stypendia własne (Fundusz Stypendialny

im. W. i M. Jaroszków, stypendia Towarzystwa Przyjaciół KUL), nagrody opłatkowe oraz informuje się o możliwości ubiegania się o Stypendium Ministra. Indywidualizacja procesu kształcenia jest dostępna dla osób studiujących poprzez możliwość odbywania studiów w systemie Indywidualnego Toku Studiów, pod opieką wybranego nauczyciela akademickiego, oraz w systemie Indywidualnej Organizacji Studiów.

Uczelnia zapewnia wsparcie dla inicjatyw studenckich o różnorodnym charakterze. W działa w niej Akademicki Związek Sportowy oferujący szeroki wachlarz sekcji sportowych oraz programów treningowych dla osób ćwiczących na siłowni. Swoje zainteresowania artystyczne studenci mogą realizować poprzez udział w spotkaniach Chóru Akademickiego KUL, Zespołu Pieśni i Tańca KUL, występując w studenckich teatrach (Teatr ITP, Teatr Enigmatic), czy uczestnicząc w tworzeniu studenckiej telewizji (Agencja Reporterska Passion TV, Akademickie Studio Filmowe). Uczelnia przykładą dużą uwagę do rozwoju przedsiębiorczości studentów. Aby zwiększyć ich konkurencyjność na rynku pracy, Uniwersytet zapewnia szereg warsztatów poświęconych planowaniu kariery, jak program Ambasador Biura Karier czy Akademia Kompetencji, organizuje targi pracy oraz świadczy doradztwo zawodowe. Studenci KUL angażują się w prace prospołeczne, organizując akcję krwiodawstwa czy organizując zbiórki na rzecz schronisk dla bezdomnych zwierząt, Szlachetnej Paczki czy Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Uniwersytet wykazuje należytą troskę o dobro studentów odznaczających się szczególnymi potrzebami. Przede wszystkim oferuje zindywidualizowaną organizację studiów dla studentów wymagających specyficznych rozwiązań, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej lub z niepełnosprawnościami. Ważną rolę w tym aspekcie odgrywa na Uczelni Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością KUL CAN, którego zadania koncentrują się wokół wprowadzania udogodnień w procesie kształcenia dla tej grupy studentów, włączaniu ich w życie Uczelni, niwelowanie barier w dostępie do informacji i infrastruktury, zapewnienie specjalistycznego sprzętu, udzielanie wsparcia psychologicznego. Uczelnia oferuje szeroki wachlarz metod wspomagających studentów oraz włączających ich w życie uczelniane, jak zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach, dostosowanie metod potwierdzania efektów uczenia się, wykorzystanie materiałów dydaktycznych w alfabecie Braille'a czy oprogramowania udźwiękawiającego. Studenci z trudnościami w poruszaniu się mogą liczyć na uczelniany transport dostosowanym samochodem z akademika do budynków dydaktycznych. Wydział Humanistyczny, na którym prowadzony jest oceniany kierunek został wyróżniony certyfikatem „Wydział Przyjazny dla Każdego” przez zajmujące się osobami ze spektrum autyzmu lubelskie stowarzyszenie ALPHA.

Na Wydziale funkcjonuje system rozwiązywania sytuacji problemowych lub konfliktowych, o którym studenci są informowani już na pierwszym roku studiów. W celu usprawnienia i ułatwienia procesu załatwiania spraw studenckich, studentom oferuje się na stronie internetowej gotowe wzory pism oraz umożliwia procedowanie spraw poprzez platformę e-KUL. Z myślą o studentach organizowane są dyżury dziekańskie. Ze swoją skargą student może udać się również do starosty roku oraz samorządu studentów KUL, którego przedstawiciele odbywają spotkania z władzami Uczelni. Skargę do Samorządu można złożyć osobiście lub anonimowo.

Uczelnia wdrożyła konkretne rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa studentów i przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Student, który spotkał się z przejawami dyskryminacji może się zgłosić do opiekuna roku, Rzecznika Praw Studenta oraz samorządu studenckiego. Do studentów kierowane są szkolenia z przeciwdziałania dyskryminacji, mobbingowi i przemocy, z zasad reagowania w przypadku wystąpienia takich sytuacji oraz na temat udzielania pomocy ich ofiarom.

Studenci są zapoznawani z wyżej wymienionymi szkoleniami już od pierwszego tygodnia nowo rozpoczętego roku akademickiego, podczas wydarzenia „Tydzień adaptacyjny”. Uczelnia zapewnia osobom studiującym bezpłatną pomoc psychologiczną, świadczoną przez Gabinet Psychologiczny działający w ramach NZOZ Poradni Zdrowia KUL, oraz wsparcie duchowe, zapewniane przez Duszpasterstwo Akademickie KUL.

Studentów motywuje się do osiągnięcia bardzo dobrych wyników. W trakcie toku studiów, student może ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora oraz zapomogę. Proces ubiegania się o wymienioną pomoc materialną jest przedstawiany studentom w klarowny sposób.

Katolicki Uniwersytet Lubelski stworzył strukturę administracji uczelnianej z dużą troską o sprawy studenckie. W jej ramach wymienić można między innymi Biuro Karier KUL, Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością KUL CAN, Dział Studenckich Spraw Socjalnych i Dział Współpracy z Zagranicą, Uniwersyteckie Centrum Rozwijania Kompetencji, a także imponującą siatkę stanowisk (jak pełnomocnicy, koordynatorzy, opiekunowie) dedykowanych sprawom studenckim. Pracownicy wymienionych jednostek cechują się otwartością na studentów, a także są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji.

Uczelnia dedykuje wsparcie dla samorządności studenckiej. Nawiązane partnerskie relacje pozwalają władzom Uczelni poznawać oczekiwania studentów kierunku i dzięki temu odpowiednio profilować ofertę wsparcia. Samorząd posiada swoje przedstawicielstwo w uczelnianych organach, ciałach kolegialnych i zespołach. Uczelniany Samorząd Studentów rozwinął zaawansowane struktury, kompleksowo odnoszące się do całości spraw studenckich. Samorząd uczestniczy w podejmowaniu decyzji w zakresie spraw zarówno całej Uczelni jak i Wydziału, w tym w sprawach związanych z pomocą materialną dla studentów czy ewaluacją wewnętrzną Uczelni. Przedstawiciel samorządu bierze udział przy opiniowaniu programów studiów, jednak nie zawsze jest osobą powiązaną z kierunkiem, dla którego jest przygotowywany lub doskonalony program czym szerzej w kryterium 10. Samorząd studencki korzysta z pomieszczeń przeznaczonych do samodzielnej pracy studentów. Studenci kierunku muzykologia mają możliwość rozwijania zainteresowań naukowych w Kole Naukowym Studentów Muzykologii KUL, organizującym konferencje, projekty badawcze i artystyczne oraz szeroki wachlarz wydarzeń, podczas których studenci rozwijają swoje kompetencje społeczne i praktyczne. Członkowie Koła mogą liczyć na aktywne wsparcie opiekunów koła, którzy pomagają studentom w stawianiu pierwszych kroków w działalności naukowej i artystycznej.

Studenci mają możliwość cyklicznego wypełnienia ankiet poświęconych ocenie zajęć dydaktycznych czy infrastrukturze, nie wdrożono jednak systematycznego, stałego i kompleksowego przeglądu systemu wsparcia studentów. Obecnie przegląd ten odbywa się nieformalnie, podczas rozmów ze studentami. **Rekomenduje się** wprowadzenie stałego, kompleksowego przeglądu, badającego zadowolenie studentów z oferowanego im wsparcia oraz pozwalającego na stosowną ewaluację.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie stałego, kompleksowego przeglądu, badającego zadowolenie studentów z oferowanego im wsparcia oraz pozwalającego na stosowną ewaluację.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Strona internetowa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego jest dostępna publicznie dla wystarczająco szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Znaleźć na niej można odpowiednie zakładki, mające założeń zapewnić dostęp do informacji o studiach dla szerokiego grona odbiorców, takich jak kandydaci na studentów, studenci, pracownicy, absolwenci, interesariusze zewnętrzni. Strona zawiera m.in. zakładki poświęcone Uniwersytetowi, Wydziałom, nauce, kulturze, dedykowane kandydatom na studia, studentom oraz absolwentom. Strona dostępna jest w językach polskim i angielskim. Strona jest wyposażona jest w rozwiązania ułatwiające korzystanie z niej przez osoby niedowidzące tj. ustawienia wysokiego kontrastu, powiększanie liter.

Na stronie Uczelni znajdują się informacje o kierunku studiów, w tym między innymi: katalog przedmiotów, zasady i warunki rekrutacji, zasady procesu dyplomowania, warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się (informacje o procedurach stypendialnych, organizacji praktyk, działalności studenckiej). Jednak informacje zamieszczane na stronach internetowych różnych jednostek biorących udział w kształceniu na ocenianym kierunku oraz w dostępnej publicznie części systemu e-KUL są ze sobą niespójne, a nawet sprzeczne, np. w odniesieniu do oferty zajęć do wyboru prowadzonych w językach obcych (o czym mowa w kryterium 2), czy końcowego egzaminu

certyfikującego poziom ESOKJ. Wyraźnie uwidocznione jest w Systemie e-KUL, że w zakresie wszystkich języków obcych na studiach pierwszego stopnia obowiązuje egzamin na poziomie B2 ESOKJ, któremu przypisano 1 ECTS. Jednocześnie ze strony internetowej Studium Języków Obcych wynika, że egzaminy końcowe z języków francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego odbywają się także na poziomie A2. Nie jest jasne czy odpowiedni egzamin odbywa się na poziomie B2+, bo nie wskazuje na to ani program studiów, ani System e-KUL, a na stronie SJO, wśród zasad egzaminacyjnych brak jest profilu egzaminu B2+ odpowiadającego ocenianemu kierunkowi.

Podstawowe wskaźniki dotyczące skuteczności kształcenia, programy studiów, Regulamin studiów oraz Statut Uczelni znajdują się w BIP Uczelni. Odnośnik do BIP KUL znajduje się na górze strony w postaci przycisku pod rozpoznawalną w Polsce formą graficzną. Dostępny jest dla wszystkich interesariuszy, obecnych i przyszłych studentów, absolwentów, pracowników oraz otoczenia gospodarczo-społecznego.

Na stronie znajdują się również wszystkie dane kontaktowe (bezpośredni mail, telefon) do sekretariatu Rektora, poszczególnych wydziałów i biur Uczelni, samorządu studenckiego oraz pomocy technicznej.

Strona internetowa obejmuje informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego, w tym wykładowców prowadzących zajęcia na danym kierunku, i technicznego w tym zakresie, w przypadku, gdy takie kształcenie jest prowadzone.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Aktualne programy studiów z efektami uczenia się	TAK
7.	Sylabusy	TAK, poza kilkoma sylabusami dostępnymi tylko po zalogowaniu się do platformy edukacyjnej
8.	Kompletność sylabusów	NIE
9.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	TAK
10.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	TAK
11.	Erasmus	TAK
12.	Most	TAK
13.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK, bez informacjach o godzinach konsultacji
14.	Tygodniowy rozkład zajęć / harmonogram zjazdów i rozkład zajęć	TAK
15.	Regulamin studiów	TAK
16.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
17.	Informacje dla studentów z niepełnosprawnościami	TAK

18.	Biuro Karier	TAK
19.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	TAK
20.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

System Jakości Kształcenia w KUL nie przewiduje szczególnych procedur poświęconych monitorowaniu oraz ewaluacji treści zamieszczonych w dostępie publicznym. Treść informacji zamieszczanych na stronie internetowej Uczelni jest na bieżąco aktualizowana, nie dokonuje się jednak kompleksowej analizy udostępnionych informacji pod kątem rzetelności. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają jedynie nieformalnym ocenom, nie znajduje także odzworowania w ankietach studenckich.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów, ale w odniesieniu do realizacji programu studiów informacje te są niespójne lub ze sobą sprzeczne.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają niesformalizowanym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, ale nie prowadzą one do skutecznego diagnozowania nieprawidłowości i w konsekwencji wprowadzania działań doskonalących.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) niespójnych informacji zamieszczonych na stronach internetowych pełniących wobec Uczelni funkcję platformy do zamieszczania informacji w dostępie publicznym; 2) nieskutecznego systemu monitorowania zamieszczanych na stronach internetowych informacji dotyczących realizacji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie spójnych informacji na stronach internetowych w odniesieniu do programu studiów i procesu kształcenia.
2. Zaleca się wprowadzenie systemu monitorowania oraz analizowania informacji zamieszczanych w dostępie publicznym pod spójności informacji i zgodności ze stanem faktycznym.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim im. Jana Pawła II funkcjonuje przyjęty w 2020 roku Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia.

System ten określa osoby i zespoły sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Na poziomie ogólnouczelnianym jest to Senat KUL i Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia, na poziomie wydziału – Dziekan, Prodziekan ds. kształcenia i Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, a na poziomie kierunku studiów – Koordynator Kierunku i Rada Programowa. Wszystkie zespoły mają określony skład, a osoby i zespoły – określone kompetencje i zakres odpowiedzialności.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o przyjęte procedury. Inicjowane są one na poziomie kierunku studiów i kończą się przyjęciem odpowiedniej uchwały senatu.

W projektowaniu i modyfikowaniu programów studiów brane są pod uwagę osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość oraz dotychczasowe doświadczenia z ich wykorzystania. W przypadku ocenianego kierunku doprowadziły one do wniosku, by np. współczesną technologię informacyjno-komunikacyjną, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość, wykorzystywać pomocniczo.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów przyjmowane odpowiednią uchwałą senatu.

Procedury systemu zapewnienia jakości kształcenia obejmują opracowywanie i modyfikację programów studiów, w szczególności w zakresie:

- a) zgodności efektów uczenia się z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów;
- b) zgodności efektów uczenia się z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy;
- c) uwzględnienia w treściach programowych wyników działalności naukowej w ramach dyscypliny lub dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek studiów;
- d) możliwości osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, w szczególności poprzez właściwy dobór treści programowych, form zajęć i metod dydaktycznych oraz zapewnienie możliwości udziału studentów w prowadzonej w poszczególnych dyscyplinach działalności naukowej;
- e) opiniowanie tematów prac dyplomowych i przedkładanie ich właściwej dla kierunku radzie lub kolegium instytutu;
- f) formułowanie zasad dyplomowania na kierunku i opiniowanie tez do dyplomowania.

Proces dyplomowania podlega ewaluacji, której zadaniem jest ocena merytoryczna i formalna losowo wybranych prac dyplomowych. Ocena dotyczy rzetelności procesu dyplomowania i jego zgodności z przyjętymi w Uczelni zasadami. W latach 2021/2022 i 2022/2023 nie zostały stwierdzone nieprawidłowości w procesie dyplomowania na kierunku muzykologia. Począwszy od roku akademickiego 2019/2020 studenci rozpoczynający I rok studiów na kierunku muzykologia wypełniają także anonimową ankietę, której celem jest poznanie profilu osobowego danego rocznika i pokładanych przez studentów oczekiwań w związku wyborem studiów muzykologicznych. Ankieta zawiera pytania m.in. dotyczące wskazania zajęć najbardziej interesujących zajęć w programie studiów i zainteresowań studentów. Od roku akademickiego 2020/2021 wprowadzono także pytanie o wskazanie preferencji w zakresie specjalności i tematyki wykładów fakultatywnych, a od roku akademickiego 2023/2024 m.in. prośbę o udzielenie informacji na temat pytań i wątpliwości dotyczących studiów pierwszego stopnia na kierunku muzykologia w KUL, które towarzyszyły kandydatom przy podejmowaniu decyzji o wybraniu tego kierunku. Od roku akademickiego 2022/2023 ankietowani są także studenci kończący cykl kształcenia (w dniu egzaminu dyplomowego kończącego studia pierwszego lub drugiego stopnia). Pytania zawarte w ankiecie dotyczą m.in. planów przyszłej kariery zawodowej absolwenta i ewentualnego rozpoznania przez niego rynku pracy, podjętej w czasie studiów pracy zawodowej, realizowanych na studiach praktyk zawodowych oraz poziomu satysfakcji absolwenta po zrealizowaniu programu studiów na kierunku muzykologia. Uzyskane dane w ankietach przeprowadzanych podczas rozpoczęcia studiów oraz ich zakończenia dają możliwość prześledzenia procesu kształtowania się u studentów profilu przyszłej kariery zawodowej.

Udział nauczycieli akademickich w ocenie i doskonaleniu programu studiów jest zapewniony poprzez uczestnictwo ich przedstawicieli przede wszystkim w Radzie Programowej kierunku. Rozwiązanie to nie zapewnia jednak możliwości wyrażenia opinii o programie studiów ogółowi nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku. **Rekomenduje się** włączenie w proces opiniowania i doskonalenia programu studiów ogółu nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku. Udział studentów w ocenie programu studiów – obok wspomnianych wyżej ankiet – formalnie jest zapewniany poprzez uczestnictwo wskazanego przez właściwy organ Samorządu Studenckiego studenta w Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Rozwiązanie to, choć formalnie wystarczające, nie zapewnia jednak dialogu ze studentami kierunku w ocenie i doskonaleniu programu studiów. Tego dialogu ze swej natury nie zapewniają także ankiety, które mogą się stać dla niego punktem wyjścia. W tym zakresie nie jest podejmowany lub jest niewystraszający nieformalny lub ujęty w formalne ramy dialog ze studentami kierunku. Wyraźnie uwidocznili się to podczas spotkania ze studentami, którzy przygotowali trzystronicową, podpisaną petycję dotyczącą różnych aspektów programu studiów i procesu kształcenia. W dokumencie tym studenci wskazali na mocne strony kierunku: kadre, możliwość nauki gry na fortepianie lub organach, wyjątkowość kierunku dzięki specjalizacji *muzyka kościelna* i in. Z drugiej strony wskazali na słabsze strony kierunku, takie jak powtarzalność treści programowych, a także zbyt niski wymiar zajęć na studiach pierwszego stopnia na specjalizacji *muzyka kościelna*, zwłaszcza z zakresu zajęć *praktyka muzyczno-liturgiczna* (nie chodzi o praktykę zawodową), brak zajęć z liturgiki dotyczących doboru repertuaru muzycznego w Liturgii, brak zajęć z wykonywania głosem repertuaru liturgicznego na studiach pierwszego stopnia, a na studiach drugiego stopnia – zajęć z edytorstwa muzycznego.

Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie modyfikacji programu studiów zapewniony jest poprzez opiniowanie koncepcji kształcenia i programu studiów przez Konwent Pracodawców. Programy studiów poddawane są także opiniowaniu przez współpracujące z Instytutem uczelnie zagraniczne

Sporządzone w 2021 roku opinie stały się punktem odniesienia do procedowanych zmian programu studiów.

W ostatnim okresie program studiów pierwszego stopnia modyfikowany był dla cykli rozpoczynających się od roku 2021/2022 i 2022/2023, program studiów drugiego stopnia – 2022/2023 i 2023/2024. Ta częsta ocena programu studiów i procesu kształcenia, choć jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych - choć z pominięciem pełnego głosu i dialogu z ogółem kadry i studentów ocenianego kierunku - oraz informacji, których zakres i źródła powstawania są zasadniczo trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, nie skutkuje kompleksową oceną diagnozującą takie kwestie jak zgodność efektów uczenia się z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji, zgodność programu studiów ze standardem przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela oraz innymi nieprawidłowościami, w tym zakresie kształtowania umiejętności komunikacyjnych na właściwym poziomie ESOKJ, które stały się przyczyną sformułowania dla kryteriów 1-2 oceny spełnione częściowo.

Kierunek podlega zewnętrznym ocenom jakości kształcenia dokonywanym przez PKA. Ich wyniki są publicznie dostępne. Nie są one jednak w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia, ponieważ raport z poprzedniej wizytacji zawierał m.in. zalecenia dotyczące realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, zapewnienia kompleksowego programu kształcenia w zakresie języków obcych oraz wypracowania odpowiednich zasad udziału studentów w działaniach gremiów projakościowych na Uczelni. Odpowiedź Uczelni na raport umożliwiła wydanie oceny pozytywnej na sześć lat, ale opisane w niej działania naprawcze nie okazały się trwałe.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Nie skutkują one jednak rzeczywistym włączeniem studentów w dialog dotyczący programu studiów i kompleksową oceną diagnozującą wady programu studiów, umożliwiającą wprowadzenie działań naprawczych.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne, ale nie są w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Sformułowane dla kryterium rekomendacje nie mają wpływu na jego ocenę. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) niepełnego wdrożenia na kierunku uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia; 2) braku rzeczywistego dialogu w odniesieniu do programu studiów ze studentami kierunku; 3) nietrwałości działań naprawczych podjętych w wyniku poprzedniej oceny programowej PKA.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Mimo, że dla kierunku nie zostały sformułowane dobre praktyki w innych kryteriach, umożliwiające przyznanie Uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia, to stworzenie dodatkowego, wykraczającego poza formalne uniwersyteckie procedury systemu opiniowania programu studiów opartego na dodatkowej ankietyzacji studentów i zasięgnięciu opinii partnerskich uczelni zagranicznych, spełnia cechy dobrych praktyk. Jest (potencjalnie) skuteczne, innowacyjne oraz godne naśladowania.

W powiązaniu z postulowanym realnym włączeniem do dialogu o programie studiów studentów kierunku i nauczającej na niej kadry, rozwiązanie to charakteryzuje się potencjalną skutecznością i zdolnością do osiągania celów w sferze doskonalenia poprzez skuteczną ocenę mocnych i słabych stron programu studiów i procesu kształcenia w powiązaniu z międzynarodowymi tendencjami rozwojowymi w zakresie studiów muzykologicznych. Jest możliwe do przenoszenia na inne uczelnie i inne kierunki studiów. Jest ono w zasadzie nieobecne w innych systemach zapewnienia jakości kształcenia. Mimo postulowanych wyżej modyfikacji może być punktem odniesienia do tworzenia innych podobnych rozwiązań. Mając na uwadze diagnozowanie potrzeb studentów, zainwestowany przez nich w kształcenia czas i pieniądze, charakteryzuje się etycznością w dążeniu do ich właściwego wykorzystania oraz jest zgodne z zasadami odpowiedzialności społecznej. Rozwiązanie, między innymi poprzez niską kosztowność oraz elastyczność ma cechy trwałości i powtarzalności.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się włączenie w proces opiniowania i doskonalenia programu studiów ogół nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku.

Zalecenia

1. Zaleca się pełne i efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do oceny i doskonalenia programu studiów.
2. Zaleca się włączenie studentów kierunku w rzeczywisty dialog w odniesieniu do oceny i doskonalenia programu studiów.
3. Zaleca stosowanie się do wyników oceny programowej PKA – z uwzględnieniem ewentualnych zmian w prawie powszechnie obowiązującym – w kolejnych modyfikacja programów studiów.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
7. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).
8. Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U 2021 poz. 890)
9. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
10. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

